

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса Національної академії наук України
Освітня програма	51927 Політологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	052 Політологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	4103
Повна назва ЗВО	Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса Національної академії наук України
Ідентифікаційний код ЗВО	16394076
ПІБ керівника ЗВО	Рафальський Олег Олексійович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.ipiend.gov.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/4103>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	51927
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Відділ аспірантури
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Дирекція, відділ теорії та історії політичної науки, відділ теоретичних і прикладних проблем політології, відділ соціально-політичної історії, відділ етнополітології, відділ національних меншин
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	01011, м. Київ, вул. Генерала Алмазова, 8
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	390198
ПІБ гаранта ОП	Ковалевський Владислав Олегович
Посада гаранта ОП	Старший науковий співробітник
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	vk@ipiend.gov.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-100-88-99
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(044)-285-53-80

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України був утворений як науково-дослідна установа у 1991 р. та є однією з провідних організацій у сфері підготовки наукових кадрів в галузі політичних наук в Україні. З моменту його створення та до 2016 року підготовку аспірантів за спеціальністю 052 «Політологія» (23.00.01 – «Теорія і історія політичної науки»; 23.00.02 – «Політичні інститути та процеси»; 23.00.05 – «Етнополітологія та етнопідприємство») здійснювали відділи теорії та історії політичної науки (завідувач відділу д.філос.н., член-кор., проф. Михальченко М.І.), теоретичних і прикладних проблем політології (завідувач відділу д.філос.н., проф. Рудич Ф.М.), соціально-політичної історії (завідувач відділу д.політ.н., проф. Кармазіна М.С.), етнополітології (завідувач відділу д.політ.н., проф. Войналович В.А.), національних меншин (завідувач відділу д.і.н., проф. Панчук М.І.). Це обумовило необхідність та доцільність створення проектної групи з представників усіх зазначених відділів, відповідальної за оформлення документації у відповідності до ліцензійних вимог щодо підготовки докторів філософії зі спеціальності 052 «Політологія». У 2017 році, відповідно до нових правил, для розробки оновленої освітньо-наукової програми в Інституті була створена робоча група у складі вказаних завідувачів відділів та окремих майбутніх викладачів.

Випусковою відділом (кафедрою) було визначено відділ етнополітології. Завідувач випускового відділу – доктор політичних наук, професор Войналович Віктор Анатолійович.

Керівником проектної групи та гарантом освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 052 «Політологія» став кандидат політичних наук, старший науковий співробітник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України Ковалевський Владислав Олегович.

Згідно з напрацьованим навчальним планом та ліцензійними умовами освітньо-наукові послуги майбутнім докторам філософії за спеціальністю 052 «Політологія» надавали 7 викладачів – співробітників Інституту, серед яких:

8 докторів наук, професорів (д.і.н., проф. Бевз Т.А., д.політ.н., проф. Зеленько Г.І., д.політ.н., проф. Кармазіна М.С., д.політ.н., проф. Кочубей Л.А., д.і.н., проф. Майборода О.М., д.філос.н., проф. Михальченко М.І., д.політ.н., проф. Шайгородський Ю.Ж.);

1 кандидат наук, старший науковий співробітник (к.політ.н., ст.н.с. Ковалевський В.О.).

2019 року з викладацького складу була вилучена Кочубей Л.А., на заміну якої прийшов к.політ.н., ст.н.с. Балабан Р.В. 2021 року д.філос.н. Михальченка М.І. замінив д.філос.н. Самчук З.Ф.

Відповідно до отриманої у 2017 році ліцензії навчання в аспірантурі розраховане на чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 49-52 кредити ЄКТС. Програма підготовки доктора філософії включає низку навчальних дисциплін, зокрема: «Методологія наукових досліджень», «Теорія і практика політичного процесу», «Політична система суспільства», «Етнополітологія», «Історія політичних вчень», «Політична конфліктологія», «Політична міфологія», «Політичні комунікації», «Етносоціальний склад сучасного українського суспільства». Частина освітньо-наукової програми (з філософії та англійської мови) підготовки докторів філософії забезпечується Центрами Національної академії наук України.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	ОД
1 курс	2021 - 2022	2	2	0
2 курс	2020 - 2021	2	2	0
3 курс	2019 - 2020	1	1	0
4 курс	2018 - 2019	1	1	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	програми відсутні
другий (магістерський) рівень	програми відсутні

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	6265	5525
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	6265	5525
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	865	865

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>2021_OHP_new.pdf</i>	cGo4encjwVNDmSW5q/uXs5oCOZ4KorTgpOfrqCoT/5w =
Навчальний план за ОП	<i>2021_NP_new.pdf</i>	tyrXERkwm4hVBvo5QjZtfRTgcsVe2j/NQbATZhiq4EU=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія 052 від ГО.pdf</i>	KYRcPUyW5isj59w6EinG6/sZUZcESqNWuiRDrZubS4M =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>2021_Рецензія_ФФ.pdf</i>	ramZNZ3fqTARht8C2OyloJH+B4PSLCED2AEg3PZIDVg =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>21.10.2021 Рецензія.pdf</i>	QQAb5GkJG14OR+TmZRhnYukJPDhStmxs7amKTTeLj8 =

1. Проектування та цілі освітньої програми**Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?**

Головною метою освітньої програми є підготовка науковців вищої кваліфікації за спеціальністю 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», дослідника суспільно-політичних процесів в Україні та світі, інтегрованого у сучасні наукові процеси; формування світогляду та навичок науковця, здатного до самостійного глибокого мислення, ретельного аналізу, комплексного синтезу та висновків, які здатні повноцінно описати та пояснити наявні суспільно-політичні феномени та процеси, продукувати, обґрунтовувати й впроваджувати нові перспективні ідеї. Освітньо-наукова програма спрямована на формування проактивного дослідника-практика з сучасними та актуальними знаннями та навичками.

Унікальність програми полягає у комплексній підготовці конкурентоспроможного науковця – фахівця високого професійного рівня, з компетенціями сильного дослідника, здатного критично мислити, вивчати та аналізувати, осмислювати наявні суспільно-політичні процеси та оформлювати ці дослідження у відповідний формат висновків; політолога-практика, який на підставі широкого кругозору, впевненого володіння категоріями, теоріями та методологіями здатен втілювати теоретичні підходи у політичну практику та під час формування й імплементації політичних рішень.

Зазначені мета та завдання цілком відповідають цілям діяльності Інституту як науково-дослідної установи, враховуючи потреби аспірантів, викладчів, роботодавців та інших стейкхолдерів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі освітньої програми відповідають Статуту Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, статуту Національної академії наук України, «Основними принципами організації та діяльності наукової установи НАН України», затвердженими постановою Президії НАН України від 14.09.2016 № 180 (Див.: <https://ipiend.gov.ua/pro-instytut/zakonodavcha-baza/>), Положенню про організацію освітнього процесу, а також основним напрямом діяльності Інституту (<https://ipiend.gov.ua/pro-instytut/napriamky-diialnosti/>).

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Здобувачі вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем є найбільш зацікавленими стейкхолдерами освітнього процесу та внутрішніми зацікавленими особами. Саме тому для розробки освітньо-наукової програми 052 «Політологія», яка була затверджена на початку 2021 р. була залучена представниця аспірантів, здобувачка 4 (випускного) курсу навчання – Дмитренко Олена Анатоліївна. Саме у такий спосіб Інститут забезпечив можливість здобувачів вищої освіти впливати на контент ОП. Крім цього аспіранти беруть участь у засіданнях відділів та вченої ради Інституту та в межах участі у навчально-адміністративних заходах Інституту можуть подавати свої пропозиції. Також у 2021 році Інститут запровадив постійний моніторинг освітнього процесу і аспіранти змогли взяти участь в оцінці його якості через набір анонімних опитувань (посилання).

- роботодавці

Освітня програма розрахована на підготовку науковців найвищого ґатунку, тому основні пропозиції від роботодавців надавали представники проектної групи, наукові співробітники Інституту. Після отримання ліцензії на освітні послуги у 2021 році буде перший випуск здобувачів, які навчалися за новими правилами, коли було посилено освітній компонент. Випускниця 4 курсу, Дмитренко Олена Анатоліївна, працює у громадській організації «Інститут аналітики та адвокації», тому від цієї організації роботодавця було надано рецензію на освітньо-наукову програму для врахування під час підготовки ОНП. Однак, основним потенційним роботодавцем залишається Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, пропозиції співробітників якого реалізуються через засідання відділів, вченої ради та пряму подачу пропозиції до робочої групи зі спеціальності.

- академічна спільнота

З метою покращення змісту освітньо-наукової програми до аналізу її складових долучалися фахівці Президії Національної академії наук, представниця яких також дала свою рецензію. Серед запропонованих рекомендації було вказано на значний потенціал Інституту у потенційній розробці стандарту доктора філософії в галузі 052 «Політологія», оскільки наукові співробітники Інституту дійсно мають великий досвід та напрацювання, які були б корисні за такої роботи. Наразі це залишається тільки пропозицією, оскільки такого освітнього стандарту ще нема і в середовищі наукової громадськості він не обговорюється. Однак, Інститут активно бере участь в обговоренні дотичних тем на своїх конференціях, зібрання політологів, вчених рада тощо.

- інші стейкхолдери

Інститут активно співпрацює з іншими науково-дослідними установами та ЗВО, а також громадськими організаціями. Постійні спільні зібрання відбуваються з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка (надали рецензію на ОНП), Харківським національним університетом ім. Каразіна, Одеським національним університетом ім. Мечникова, Інститутом держави і права ім. Корецького, Івано-Франківським національним університетом ім. Стефаника та багатьма іншими. Наукова спільнота Інституту тісно співпрацює з Українською академією політичної науки, Асоціацією політичних наук України, Асоціацією професійних політичних консультантів тощо. Дискусії в межах цієї тісної співпраці зачіпають питання політичної та політологічної освіти, підвищення її якості та стандартів, що відбивається у змісті ОНП та робочих планах конкретних дисциплін.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Динамічне розгортання суспільно-політичних процесів у сучасному світі об'єктивно потребує висококваліфікованих фахівців у галузі суспільних дисциплін загалом і політології, зокрема, й насамперед. На рівні мети ОНП та ПРН закріплено концептуальну вимогу того, що сучасний політолог має розуміти суспільно-політичну дійсність в усій її системній повноті, сукупності причинно-наслідкових зв'язків і варіативності напрямів розвитку як на локальному, так і глобальному рівні. Це означає, що він повинен володіти необхідним для таких потреб арсеналом компетентностей, мати належний кваліфікаційний рівень, здійснювати дослідницьку діяльність на принципах креативності, академічної культури, неперервної освіти та самоосвіти, що забезпечує високий рівень конкурентоспроможності. ОНП розроблено відповідно до сучасних підходів до підготовки фахівців вищого рівня кваліфікації, європейського досвіду підготовки науковців у галузі освіти. У змісті ОНП акцентовано увагу на міждисциплінарному контексті розпитку політичної теорії і практики, інноваційних досягненнях у галузі науки й освіти, розвитку методології компаративного аналізу, праксеологічної результативності політичної науки та комперентісно орієнтованих освітніх технологій.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Галузевий аспект відображено на рівні мети ОНП та ПРН, зорієнтованих на підготовку дослідника суспільно-політичних процесів в Україні та світі, інтегрованого в сучасні наукові процеси; формування світогляду та навичок науковця, здатного до самостійного глибокого мислення, ретельного аналізу, комплексного синтезу та висновків, які здатні повноцінно описати та пояснити наявні суспільно-політичні феномени та процеси, продукувати, обґрунтувати й впроваджувати нові перспективні ідеї. У процесі формулювання цілей і ПРН за ОНП повністю враховано галузевий контекст, який відповідає спеціальності 052 Політологія та галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, а також реальний стан підготовки й забезпечення

відповідними кадрами в закладах освіти. У межах ОНП та наукових напрямів, які в ІПіЕНД розробляються впродовж тривалого часу, Інститут спроможний здійснювати підготовку науково-педагогічних кадрів, конкурентоспроможних як на національному, так і регіональному рівні. Загальнонаціональний акцент досліджень ІПіЕНД гармонійно доповнюється і врівноважується ґрунтовними розробками на тему української політичної, етнокультурної та ментально-цивілізаційної регіоналістики.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При формулюванні цілей та програмних результатів ОНП враховано досвід ІПіЕНД та провідних ЗВО України в питаннях підготовки кандидатів наук з політології, необхідність посилення уваги до фундаментальних аспектів політичної теорії та проблемних викликів політичної практики, а також освітньої практики аспірантів. У межах міжнародної наукової мобільності викладачами ІПіЕНД вивчався досвід підготовки докторів філософії у Польщі, Франції, США тощо. Це дало змогу запозичити кращий досвід використання освітніх методів у навчальній діяльності та імплементації в навчальний процес освітніх технологій, що відображають топовий рівень сучасної політологічної освіти. Застосування цих форм, методів і технологій при викладанні відповідних ОК і вибірковок дисциплін сприяє піднесенню навчання аспірантів на якісно вищий рівень.

Аналіз програм та навчально-методичного забезпечення підготовки докторів філософії в зарубіжних ЗВО засвідчив необхідність приділення першочергової уваги індивідуалізації освітнього складника ОНП, посилення уваги до формування в здобувачів системного, критичного й аналітичного мислення.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Наразі стандарт не затверджений.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ПРН ОНП сформульовано з урахуванням регламентних норм кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій для доктора філософії (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>), який акцентує увагу на потребі концептуальних і методологічних знань в галузі чи на межі галузей знань і професійної діяльності, спеціалізовані вміння, навички і методи, необхідні для розв'язання ключових проблем у сфері професійної діяльності. Зазначена потреба віддзеркалена як у меті ОНП (підготовка науковців вищої кваліфікації за спеціальністю 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», дослідника суспільно-політичних процесів в Україні та світі, інтегрованого у сучасні наукові процеси; формування світогляду та навичок науковця, здатного до самостійного глибокого мислення, ретельного аналізу, комплексного синтезу та висновків, які здатні повноцінно описати та пояснити наявні суспільно-політичні феномени та процеси, продукувати, обґрунтувати й впроваджувати нові перспективні ідеї), так і на рівні формулювання інтегральної компетентності (здатності розв'язувати комплексні проблеми в теоретико-дослідницькій та практико-політичній галузях з використанням фундаментальних та інноваційних підходів, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних політологічних знань та/або професійної практики).

Зазначені цільові орієнтири реалізуються зав допомогою освітніх компонент ОНП, спрямованих на системність і високий кваліфікаційний рівень здобувачів. Деталізація цієї позиції здійснена на рівні матриці відповідності програмних результатів навчання компетентностям. Результати опанування кожним освітнім компонентом конкретизовано у відповідних робочих програмах.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

40

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

30

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

10

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

В освітньо-науковій програмі 052 «Політологія» відображено основні напрямки розвитку політичних наук у

сучасному світі. Так, на першому курсі навчання здобувачі поглиблено вивчають загальні фундаментальні поняття та світоглядні системи, на яких будується сучасна політика, а також поглиблено вивчають питання методології наукових та суто політологічних дисциплін. Програма передбачає ретельне вивчення політичних вчень та їх наслідків і впливів на сучасну політичну науку та політичний процесом. Окремо вивчаються питання генези, функціонування та розвитку політичних систем, а також основні підґрунтя, складові, чинники та інструменти політичного процесу, зокрема в Україні. Курс, присвячений політичним ідеологіям та політичній культурі, покликаний сформулювати в аспірантів теоретичний та світоглядний базис та глибоке розуміння феноменів та динаміки політики. Окремим, вкрай важливим, блоком у програмі присутні етнополітологічні дисципліни, навколо яких зосереджена значна частина досліджень співробітників Інституту. Молоді вчені вчать ретельно розбиратися у внутрішньо-політичних питаннях, зокрема взаємодії націй, етносів та груп у межах сучасних державних утворень, а також досліджувати питання конфліктів, моделей їх розв'язання та нівелювання. В межах вибіркового дисциплін здобувачі також вивчають питання сучасних політичних комунікацій та міфології, які відображають сучасні тенденції світової політичної науки та практик.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Інститут розробив та затвердив «Положення про організацію освітнього процесу», а також інші нормативні акти, які покликані забезпечити формування та реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії в Інституті (Див.: <https://drive.google.com/drive/folders/164lPcPdItCWPGOkVKzYf6PEySIFRwKgi?usp=sharing>). Індивідуальні освітні траєкторії реалізовані в Інституті через індивідуальні навчальні плани аспірантів, де передбачено навчальну, практичну та науково-дослідну складову, вибірково освітні компоненти, можливості брати участь у програмах академічної мобільності, вносити зміни до індивідуального навчального плану та графіку навчального процесу. Крім того, здобувачі вільно та самостійно обирають тематику дисертаційного дослідження згідно зі своїми науковими інтересами в межах спеціальності 052 «Політологія». Практично всі сучасні політологічні напрямки в Інституті покриваються висококваліфікованими науковими кадрами, то ж аспіранти мають змогу обрати керівника практично будь-якої фундаментальної чи інноваційної теми.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhtqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing) та у новій ОНП 052 «Політологія», затвердженою у 2021 р., здобувачі реалізують своє право обирати навчальні дисципліни з урахуванням власних інтересів та пріоритетів. В загальному комплексі дисциплін для вибіркового компонентів відводиться 25% загального обсягу навчального навантаження здобувачів третього рівня вищої освіти. Це являє собою 10 кредитів ЄКТС із 40 в цілому по програмі. Аспірантам пропонується обрати навчальні дисципліни загальним обсягом 10 кредитів з 15 на вибір, робочі програми яких розміщуються на сайті Інституту, але на час подання заяви сайт піддавався постійним хакерським атакам, які впливали на доступ та наявний контент, то ж було прийнято рішення про розміщення програм у доступі в хмарині Google (<https://drive.google.com/drive/folders/1nntBMfR4dhHNXvH83oe3MLf4MEKFPtAI?usp=sharing>). Для організації навчання за обраними дисциплінами кожен аспірант до початку семестру вносить в індивідуальний план обраний предмет. Індивідуальний план формується особисто аспірантом за участю наукового керівника та затверджується на засіданні відділу, до якого оприкріплений здобувач, а після цього вченою радою Інституту.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Освітньою програмою на навчальним планом передбачено викладання дисциплін, які орієнтують здобувачів на отримання суто практичних навичок. Так, в межах вивчення іноземною мови аспіранти оволодівають навичками академічного листування та практичного використання іноземної мови у фахових наукових дискусіях будь-якого рівня. Курс «Методологія наукових досліджень» орієнтований на розвиток знань та навичок практичної реалізації фахового наукового дослідження. В межах навчальних дисциплін «Теорія і практика політичного процесу» та «Політична система суспільства» здобувачам через семінари та інші практичні заняття передають знання щодо прагматичного використання політологічних практик у сучасному політичному житті.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Сучасні тенденції у політичній науці та практиці, а також побажання окремих стейкхолдерів Інституту щодо посилення розвитку soft skills знайшли відображення у курсах «Філософія науки і культури», «Іноземна мова», «Методологія наукових досліджень», «Політичні комунікації» тощо. В межах цих курсів аспіранти отримують знання та навички ясного категоріального мислення, ефективної комунікації, сильної аргументації та презентації і самопрезентації.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Станом на час подання заяви стандарт відсутній, але Інститут у своїй діяльності керується стандартами наукових досліджень НДІ Національної академії наук України, власним статутом та Положенням про діяльність відділу тощо.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у

кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing) обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин роботи здобувача вищої освіти. Кредитний обсяг дисциплін, що є складовою опису ОНП 052 «Політологія», визначено колегіально групою експертів-укладачів, за участі здобувачів вищої освіти та затверджений Вченою радою. Розподіл аудиторного навантаження та самостійної роботи у співвідношенні переважно 25/75; загальне тижневе навантаження – не більше 12 год., навчальний день не більше 8 год. Загальний розподіл навчального часу відображено у робочому навчальному плані на поточний навчальний рік.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Правила прийому до аспірантури Інституту у 2021 році:

<https://ipiend.gov.ua/aspirantura-ta-doktorantura/pravya-pryjomu-na-navchannia-do-aspirantury/>

Положення про приймальну комісію Інституту: <https://ipiend.gov.ua/aspirantura-ta-doktorantura/polozhennia-pro-pryjmalnu-komisiuu-institutu-politychnykh-i-etnonatsionalnykh-doslidzhen-im-i-f-kurasa-nan-ukrainy/>

Програма вступних іспитів: <https://ipiend.gov.ua/aspirantura-ta-doktorantura/prohrama-vstupnoho-vyprobuvannia-zi-spetsialnosti-052-politohiia-pidhotovky-zdobuvacha-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii-phd/>

Загальна та контактна інформація: <https://ipiend.gov.ua/aspirantura-ta-doktorantura/>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Порядок, процедури та правила прийому до аспірантури Інституту відповідають вимогам п. 20 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)». Конкурсний відбір здійснюється на основі ступеня магістра (другий освітньо-кваліфікаційний рівень освіти) за сумою балів, одержаних при складанні вступного іспиту зі спеціальності 052 «Політологія», оцінки реферату або наукових статей здобувача, вступного іспиту з іноземної мови та усної співбесіди. Вказані випробування цілком дозволяють визначити рівень підготовки вступника для продовження навчання за третім рівнем вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія». Вступник може підтвердити свій рівень знання іноземної мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, International English Language Testing System, Cambridge English Language Assessment, німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF, французької мови – дійсним сертифікатом DELF або DALF (не нижче рівня B2) і у такий спосіб звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови, одержуючи найвищий бал. Іспит з іноземної мови відбувається у Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України. Екзаменаційна комісія, в яку входять розробники ОНП 052 «Політологія» затверджується директором Інституту щороку напередодні оголошення про прийом до аспірантури. Усі питання вступного випробування зі спеціальності потім так само розглядаються та поглиблюються під час навчання в аспірантурі Інституту.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процес визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО чи наукових установах Національної академії наук України, регламентується наступними нормативними документами:

- положенням «Про організацію освітнього процесу» Інституті, затвердженого Вченою радою від 26.10.2017 р. і введеного в дію наказом директора від 27 жовтня 2017 р. № 62-а (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing),

- Розпорядженням Президії Національної академії наук України від 30.05.2016 р. щодо забезпечення виконання в НАН України освітньої складової освітньо-наукової програми аспірантури з загальнонаукових (філософських) та мовних компетентностей (<https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/rozporjadjennya-prezidiyi-nan-ukrayini-pro-zabezpechennya-vikonannya-v-nan-ukrayini-osvitnoyi-skladovoyi-opn-aspiranturi-z-zagalnonaukovih-filosofskih-ta-movnih-kompetentnostey.pdf>).

Всі документи розміщені на веб-сайті Інституту та доступні для учасників освітнього процесу. Після завершення мобільності аспірант надає відповідні документи від ЗВО чи НДУ (посвідчення, довідку). Визнання результатів та отримані кредити, за погодженням із науковим керівником і гарантом ОНП, зараховуються на підставі рішення вченої ради Інституту, за яким зараховуються кредити і вносяться до «Академічної довідки» за перший чи другий рік навчання.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Наразі випадків переведення з інших НДУ чи ЗВО до аспірантури, спроб вступу з боку осіб, що вже проходили навчання на цьому рівні вищої освіти в інших університетах чи НДУ, академічної мобільності, що передбачала перезарахування результатів навчання, на ОП 052 «Політологія» не було. Загальнофілософські та мовні компетентності з іноземної мови аспіранти здобувають в установах Національної академії наук України, зокрема Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України та Центрі гуманітарної освіти НАН України.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулює Положення про організацію освітнього процесу в Інституті (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing). Вступники, які підтвердили свій рівень знання з іноземної мови дійсним сертифікатом рівня B2, звільняються від складання вступного іспиту з іноземної мови відповідно до «Правил прийому на навчання до аспірантури та докторантури» Інституту (<https://ipiend.gov.ua/aspirantura-ta-doktorantura/pravylo-pryjomu-na-navchannia-do-aspirantury/>). Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови дійсним сертифікатом тестів на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених ОНП, як таких, що виконані у повному обсязі. Вчена рада Інституту приймає рішення про визнання результатів навчання та зарахування 8 кредитів ЄКТС, отримані у неформальній освіті (видається наказ директора про зарахування кредитів ЄКТС та результатів навчання). Далі - на підставі витягу з наказу дані відомості вносяться до «Академічної довідки».

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Подібних випадків на ОНП 052 «Політологія» ще не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Згідно з положенням «Про організацію освітнього процесу» в Інституті (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing) передбачено застосування таких форм та методів навчання як лекція, практичні та семінарські заняття, самостійна робота, заліки та іспити. Досягненню ПРН на ОП сприяють значний науковий та практичний досвід викладачів та проблемно-орієнтоване навчання із застосуванням новітніх практик викладання політологічних дисциплін на рівні PhD в Україні та світі. Відповідні форми та методи навчання зазначені в робочих програмах, за якими відбувається навчання здобувачів вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія». Зміст робочих програм доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру на першому занятті. Опис ОНП 052 «Політологія», робочі програми навчальних дисциплін (обов'язкових і за вибором) зазвичай представлені на сайті Інституту у відповідному розділі (<https://ipiend.gov.ua/aspirantam/>).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

У першу чергу, через невелику кількість здобувачів вищої освіти в Інституті, вони мають широкі можливості щодо обговорення та встановлення графіка навчального процесу разом з викладачами. Також аспіранти мають розширені можливості щодо формування індивідуальних освітніх траєкторій, починаючи від вибору наукового керівника та теми до форм індивідуальної наукової роботи. Форми і методи навчання та викладання на ОП ґрунтуються на особистісно орієнтованому підході, індивідуальному застосуванню традиційних і новітніх інноваційних технологій у забезпеченні підготовки висококваліфікованого фахівця. Формування комплексу компетентностей на засадах студентоцентризму скеровано на максимальне забезпечення здобувачам вищої освіти шансами успішно провести дисертаційне дослідження та захистити його результати, отримати переваги на ринку праці за рахунок здобутих протягом навчання компетенцій. Також студентоцентрований підхід реалізується через принцип академічної мобільності. Нарешті, у 2021 році було розроблено та затверджено Положення «Про анкетування учасників освітнього процесу», чим запроваджено щорічний моніторинг якості освітніх послуг, які надаються Інститутом (<https://drive.google.com/file/d/1nuHNwKUSZGOAkAevmVHc2fuoXpMwRai0/view?usp=sharing>).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Викладачі наділені всією повнотою академічної свободи стосовно вибору методів і технологій навчання аспірантів, а робочі програми навчальних дисциплін не обмежують вибір методів навчання. ІПіЕНД сприяє розширенню експериментального діапазону навчання, розробці авторських методик навчання тощо. Відповідність принципам академічної свободи методів навчання й викладання для аспірантів досягається шляхом формування індивідуального навчального плану, включення вибіркового ОК до індивідуального навчального плану,

надання права вільно обирати форму і методи навчання, а також тематику наукового дослідження відповідно до наукових інтересів, вибору форм самостійної освітньої діяльності в межах вивчення ОК за умови дотримання принципів академічної доброчесності й професійної етики. Відповідно до індивідуальних стратегій публікаційної активності, аспіранти самостійно обирають форми оприлюднення енаукових результатів, вид наукового видання для публікації статей, тематичну спрямованість науково-методичних заходів тощо.

Зворотний зв'язок з аспірантами, який відбувається в систематичному режимі, дозволяє викладачам вносити своєчасні корекції в стратегію викладання та обирати оптимальні для конкретної ситуації форми, методи, технології, процедури і прийоми навчання.

Опитування аспірантів засвідчило пріоритетність принципів академічної сврободи у процесі їхнього навчання.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Усі відомості щодо суті, форм, методів, критеріїв, норм та правил і процедур освітнього процесу в Інституті викладаються на сайті та постійно оновлюються й модифікуються відповідно до потреб учасників (<https://ipiend.gov.ua/aspirantura-ta-doktorantura/>). Також, відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing) вся інформація доводиться до відома здобувачів вищої освіти особисто у повідомленнях електронної пошти та месенджерах с початком навчання в аспірантурі та на початку семестру на першому занятті, що дає можливість заздалегідь ознайомити здобувачів третього рівня вищої освіти з очікуваними результатами навчання та критеріями оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Навчання в аспірантурі Інституту (освітньо-науковий рівень) передбачає проведення здобувачем самостійного наукового дослідження, його оформлення у вигляді наукових статей та написання дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з політичних наук, що є наочним підтвердженням ефективного поєднання навчання та дослідження. Також Інститут максимально заохочує участь аспірантів у науково-практичних зібраннях міжнародного та всеукраїнського рівня та публікації у наукових журналах, зокрема у виданнях Інституту, зокрема до 2019 р. у «Наукових записках» (<https://ipiend.gov.ua/publication-category/naukovi-zapysky/>) та у «Політичних дослідженнях» (<https://ipiend.gov.ua/publication-category/politychni-doslidzhennia/>). Освітня складова в основному реалізується у перші два роки навчання, а основна наукова частина, тобто проведення основної частини дослідження та підготовка рукопису відбувається на 3–4 роках навчання, на основі здобутих знань та навичок. Крім цього, в Інституті створена та функціонує Рада молодих учених (<https://ipiend.gov.ua/rada-molodykh-uchenikh/>), однією з основних функцій якої є допомога молодим науковцям (куди входять всі аспіранти) якраз у сфері поєднання навчання та наукового складника.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Згідно з пунктом 1.6. «Положення про робочу програму навчальної дисципліни в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса»

(https://drive.google.com/file/d/1XsKuMkx9O6Q4QpccoMu8tmX2E4qUZz_d/view?usp=sharing), зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни розглядаються і затверджуються на засіданнях наукового відділу, який забезпечує навчальну дисципліну, схвалюються Вченою радою ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАНУ.

Моніторинг організації освітнього процесу за кожною освітньою програмою здійснюється з метою зростання привабливості й прозорості навчальних програм для потенційних споживачів, з урахуванням тенденцій розвитку освітніх програм та вимог до них.

Змістовне наповнення освітніх програм відбувається з урахуванням вимог нормативних документів МОН України і стандартів вищої освіти.

Зміст освітніх компонент оновлюється відповідно до актуальних наукових досягнень, інформаційних технологій, суспільно-політичних, соціокультурних, законодавчих та стандартизаційних змін, вивчення і врахування кращих зразків зарубіжного досвіду, яких викладачі набувають у процесі проходження стажування, підвищення кваліфікації та неформальної освіти.

Оновлення контенту відбувається на основі результатів моніторингу вищої освіти відповідно до положення «Про анкетування учасників освітнього процесу»

(<https://drive.google.com/file/d/1nuHHwKUSZGOAkAevmVHc2fuoXpMwRaio/view?usp=sharing>) і з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Аспекти міжнародної академічної мобільності регламентуються, зокрема, положенням «Про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing).

Викладачі беруть участь у міжнародних проєктах, зокрема, у Польщі, Франції, США тощо.

З метою вивчення й імплементації досвіду освітньої і наукової діяльності укладено угоди про співробітництво із зарубіжними установами, зокрема Польською академією наук.

Відповідно до п. 74 «Положення про організацію освітнього процесу»

(https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing), наукові працівники, для яких Інститут є основним місцем роботи, можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження

професійної діяльності, відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за цими працівниками зберігається основне місце роботи терміном до одного року. Оплата праці, відповідно до законодавства, за основним місцем роботи зберігається на термін до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Відповідно до основних засад політики оцінювання, викладених у «Положенні про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing), оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, економічності, доступності та зрозумілості методики оцінювання, урахування індивідуальних можливостей здобувачів освіти. Форми (методи) та критерії оцінювання, що вибрані для поточного та підсумкового контролю з навчальної дисципліни (практики, індивідуального завдання, іншого освітнього компонента), узгоджуються із результатами навчання із цієї дисципліни та з видами навчальної діяльності, що реалізовувалися в процесі навчання. Освітній процес може здійснюватися в таких основних формах: пояснювально-ілюстративно-репродуктивній, проблемній і дослідницькій.

Відповідно до п. 42 «Положення про організацію освітнього процесу»

(https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing), система оцінювання знань аспірантів з кожної дисципліни включає поточний (у випадку визначення лише одного модуля), модульний та семестровий контроль знань, оцінювання результатів практики. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять. Модульний контроль проводиться з урахуванням даних поточного контролю за відповідний модуль і має на меті оцінку результатів знань аспіранта після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни - змістового модуля. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену чи заліку, визначених робочим навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Відповідно до п. 2.1. «Положення про порядок оцінювання результатів навчання аспірантів»

(https://drive.google.com/file/d/1XCdzmWB8AAO_wtiWg1192wd2eriTXLA/view?usp=sharing), з дисципліни, яка вивчається упродовж двох семестрів, семестровий контроль здійснюється кожен семестр у формі, передбаченій робочим навчальним планом. Загальна підсумкова оцінка проставляється за результатами останнього семестру. Наприкінці кожного семестру аспіранти звітують про виконання індивідуального навчального плану на засіданні відділу та вченої ради Інституту.

Наведені форми контрольних заходів дають змогу коректно перевірити досягнення програмних результатів навчання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Порядок і методику проведення контрольних заходів визначено «Положенням про порядок оцінювання результатів навчання аспірантів Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України» (https://drive.google.com/file/d/1XCdzmWB8AAO_wtiWg1192wd2eriTXLA/view?usp=sharing).

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів забезпечується в спосіб ретельного їх обговорення, планування й формулювання, роз'яснювальною роботою з аспірантами, проведенням тренінгів тощо. Аспіранти вичерпно ознайомлюються з контрольними заходами по дисципліні.

Згідно з п. 58 «Положення про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing), оцінювання знань, умінь і навичок аспірантів, набуття ними фахових компетентностей здійснюється за 100-бальною шкалою, переводиться в систему оцінок за національною шкалою та за шкалою Європейської кредитно-трансферної системи.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

В Інституті діє «Положення про організацію освітнього процесу в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing), згідно з яким формами контрольних заходів, які дозволяють встановити досягнення результатів навчання аспірантів за ОНП 052 «Політологія», є поточний, модульний та семестровий контроль знань з обов'язкових та вибіркового навчальних дисциплін. Поточний контроль проводиться науково-педагогічними працівниками на всіх видах аудиторних занять протягом семестру, як у формі усного опитування, так і письмового контролю на семінарах, лекціях, у формі колоквиуму, тестування тощо. Конкретні форми проведення поточного контролю та схема нарахування балів визначаються робочою програмою навчальної дисципліни. Під час проведення контрольних заходів аспірантам пропонуються різнорівневі завдання, питання, що передбачають відкриті відповіді, практичні завдання. Підсумковий контроль визначає ступінь досягнення здобувачами освіти запланованих результатів навчання, що визначені робочою програмою навчальної дисципліни. Структура і зміст завдань поточного і підсумкового контролю визначаються науково-педагогічним працівником в залежності від навчальної дисципліни та програмних результатів навчання, передбачених її робочою програмою. Щорічно аспіранти Інституту звітують за розробленою формою (<https://ipiend.gov.ua/formy-planiv-ta-zvitiv/>) відповідно до індивідуальних планів щодо досягнень за рік.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Наразі стандарту немає, але робочою групою Інституту були вивчені всі наявні матеріали щодо високих стандартів докторів філософії в інших установах НАН України та ЗВО, зокрема, закордонні та ці форми та методи були включені у положення «Про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється положенням «Про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing), яке було затверджено вченою радою Інституту 26 жовтня 2017 р. та введено в дію наказом директора № 62-А від 27 жовтня 2017 р.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

В першу чергу, об'єктивність екзаменаторів визначається високими стандартами наукових працівників Інституту, які забезпечують освітній процес. Окрім цього, певною мірою об'єктивність досягається за рахунок рівних умов для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст та кількість завдань, оприлюднення строків здачі контрольних заходів, механізм підрахунку результатів), єдиними критеріями оцінки. Аспіранти, які мають незадовільну оцінку з будь-якої дисципліни, мають перездати цю дисципліну до початку наступного навчального періоду. У випадку якщо під час другого перескладання виникають конфлікти, може бути створена екзаменаційна комісія в складі завідувача наукового відділу та викладача, представників дирекції Інституту. Порядок оцінювання прописується у робочих програмах дисциплін та доводиться до здобувачів викладачами на перших заняттях. Потенційні конфліктні ситуації вирішуються на підставі положення «Про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України» (https://drive.google.com/file/d/14c_LAvhV5Jy95rX9I8FhOLeLBIn8Wjaf/view?usp=sharing), затвердженого вченою радою Інституту 20 березня 2018 р. та введеного в дію наказом директора № 15-А від 22 березня 2018 р. Наразі відповідних ситуацій не спостерігалось.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Аспіранти мають право на повторне проходження контрольних заходів відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing). Також за наявності об'єктивних підстав здобувачу може бути встановлений індивідуальний графік проходження контролю. З початку роботи аспірантури Інституту відповідно до ліцензії на освітні послуги 2017 р. подібних ситуацій не виявлено.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing) за наявності об'єктивних підстав здобувачу освіти за розпорядженням директора Інституту може бути встановлений індивідуальний графік семестрового контролю. Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час семестрового підсумкового контролю, має право звернутися із заявою про апеляцію на ім'я директора в триденний термін. Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії, яка створюється наказом директора зі встановленням дати проведення засідання апеляційної комісії, в шестиденний термін з моменту подачі заяви. За бажанням здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, може бути присутнім при розгляді своєї заяви. Здобувач вищої освіти, який за результатами підсумкового контролю отримав незадовільну оцінку з дисципліни або не з'явився на підсумковий контрольний захід без поважних причин, вважається таким, що має академічну заборгованість. Академічна заборгованість ліквідується здобувачем вищої освіти в індивідуальному порядку. Наразі таких випадків в Інституті не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Основні принципи дотримання академічної доброчесності, утвердження чесності науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в освітній, науковій та інших видах діяльності, створення нових механізмів побудови комунікації в Інституті та необхідних умов для недопущення порушень академічної доброчесності регулюються положенням «Про академічну доброчесність» (https://drive.google.com/file/d/1Vb8KL_vf9IebDwNTRCrEv7nGKMIVK9RV/view?usp=sharing), затвердженим 29 жовтня 2020 р. та введеним в дію наказом директора № 62-А від 30 листопада 2020 р. Крім того, моральні виміри науки та академічна відповідальність співтовариства вчених і кожного окремого вченого також закріплено в «Етичному кодексі ученого України», затвердженого Загальними зборами Національної академії наук України 15 квітня 2009 р. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Інститут користувався різними ІТ-рішенням, у тому числі безкоштовними, але останнім часом матеріали перевіряються завдяки програмі Unicheck (<https://unicheck.com/uk-ua>), яка довела свою ефективність при відносно невеликій вартості підписки.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Всі документи, які стосуються академічної доброчесності викладені на сайті Інституту у відповідному розділі (<https://ipriend.gov.ua/normativna-baza/>). Також всі норми, правила та процедури доводяться до відома аспірантів безпосередньо після зарахування, а також обговорюються в межах освітнього компонента «Методологія наукових досліджень», який викладається на 1 курсі навчання. Окрім цього, за питання антиплагіату відповідає один з заступників директора Інституту і всі роботи проходять ретельну перевірку, результати якої обговорюються напряму з науковцями та здобувачами.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Для запобігання академічної недоброчесності Інститут спирається на Закон України «Про освіту» (ст. 42, ч. 5, ч. 6, ч. 7), який визначає відповідальність науково-педагогічних і наукових працівників та здобувачів освіти. Ці положення також деталізовані у «Про академічну доброчесність» (https://drive.google.com/file/d/1Vb8KL_vf9IebDwNTRCrEv7nGKMIVK9RV/view?usp=sharing), затвердженим 29 жовтня 2020 р. та введеним в дію наказом директора № 62-А від 30 листопада 2020 р. Наукові статті аспірантів проходять процедуру попереднього обговорення та схвалення відповідним відділом Інституту, після цього статті перевіряються методом «сліпого рецензування». Наразі, прикладів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти за ОП не зафіксовано.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

ОНП 052 «Політологія» розроблялася висококваліфікованими спеціалістами у своїй галузі знань (напрямах політичної науки), які володіють іноземними мовами, проходять регулярне підвищення кваліфікації, ведуть наукову роботу та мають досвід міжнародних стажувань. Викладачі добиралися відповідно до їхніх наукових здобутків, індексу цитування та стажу роботи у відповідних галузях знань. Всі викладачі, окрім безпосередньо наукової роботи, мають педагогічний стаж та досвід викладання у провідних університетах України, зокрема, Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Національному університеті «Києво-Могилянська академія», Національному університеті імені Драгоманова тощо. Також всі викладачі мають досвід рецензування статей, опонування на захисті дисертацій, наукового керування аспірантами.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ІПіЕНД цінує досвід, практичні навички і науковий потенціал роботодавців, тому вони на регулярній основі залучаються до проектування та оновлення ОНП, беруть активну участь в організації та коригуванні цільових пріоритетів освітнього процесу, використовуються в статусі експертів внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Тісна співпраця ІПіЕНД з провідними ЗВО України слугує надійною основою для залучення потенційних роботодавців до участі в наукових конференціях, семінарах, круглих столах, гостьових лекціях тощо. Зокрема, ІПіЕНД налагодив плідне співробітництво з науковцями Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національним університетом імені Каразіна, Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди тощо. З-поміж форм співробітництва з роботодавцями варто виокремити проведення науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів і мозкових штурмів із залученням аспірантів. Зокрема, істотний вплив на підвищення теоретико-концептуального рівня аспірантів справила участь у науково-практичних конференціях (зокрема, «Україна в період зміни політичних поколінь» (жовтень 2021), «Українське державотворення новітньої доби: контроверсійні питання» (березень 2021) тощо). Роботодавці також беруть участь в оптимізації змісту ОНП, удосконаленні навчальних планів, обговоренні тематики кваліфікаційних робіт.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Провідні політологи країни, представники експертної спільноти політологічного профілю, політики-практики та роботодавці залучаються до проведення лекційних та семінарських занять, тренінгів та майстер-класів для аспірантів. Зокрема, викладачі Р. Белаба та В. Ковалевський є постійнодіючими експертами-практиками, чим діляться безпосередньо на лекціях та семінарах з аспірантами Інституту.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Статут ІПіЕНД надає пріоритетного значення аспекту підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів і диверсифікації форм підвищення кваліфікації як засобів досягнення мети професійного розвитку і перманентного нарощування кваліфікаційного рівня. Зокрема, в ІПіЕНД передбачено такі види підвищення кваліфікації: стажування у вітчизняних та зарубіжних ЗВО; навчання за певними програмами; участь у тренінгах, вебінарах тощо. Викладачі ОП пройшли стажування у США, Польщі, Франції, Великій Британії тощо. Цільові орієнтири та зміст різних форм підвищення кваліфікації викладачів ОП перебувають у тісній корелятивній залежності від змісту відповідних ОК. Підвищення кваліфікації відбувається відповідно до індивідуального плану викладача. Результати підвищення кваліфікації в обов'язковому порядку висвітлюються на рівні щорічних звітів викладачів, а інформація про конкретні випадки підвищення кваліфікації викладається на сайті ІПіЕНД.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Система заходів, спрямованих на підвищення фахового рівня й викладацької майстерності, в ІПіЕНД передбачає моральні й матеріальні заохочення. Вона регламентується розпорядженням Президії НАН України щодо оцінки вартості години лектора. Зокрема, передбачено такі види заохочень: оплата викладання, звільнення від частки наукового навантаження тощо. На регулярній основі в ІПіЕНД відбуваються опитування здобувачів на предмет педагогічної майстерності викладацького складу. Його результати слугують викладачам стимулом для підвищення конкурентного рівня викладацької майстерності.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Завдяки максимальній насиченості та пріоритетному оновленню матеріально-технічні й фінансові ресурси, а також навчально-методичне забезпечення та бібліотечний фонд ІПіЕНД відповідають ліцензійним вимогам і повністю забезпечують досягнення цілей, визначених ОП та передбачених ПРН. ІПіЕНД приділяє першочергову увагу ресурсному й інфраструктурному забезпеченню досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Зокрема, навчальні приміщення, в яких відбувається освітній процес, обладнані комп'ютерами з прямим підключенням до Інтернету, проектором, фліп-чартами тощо. Інформаційні ресурси наукової бібліотеки ІПіЕНД структуруються за напрямками науково-дослідної діяльності викладачів і аспірантів. Бібліотечний фонд постійно оновлюється, поповнюючись науковою літературою, фаховими журналами й навчально-методичними посібниками. До потреб викладачів і аспірантів – читальний зал, безоплатний доступ до мережі Wi-Fi й наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Задоволення потреб та інтересів споживачів освітніх послуг відбувається завдяки вільному доступу аспірантів до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, а також наявності матеріально-технічної бази високого рівня. ІПіЕНД забезпечує вільний доступ на безоплатній основі викладачів і аспірантів до необхідної в освітньо-науковому процесі інфраструктури й інформаційних ресурсів: бібліотеки, електронного каталогу, цифрового репозитарію, періодичних наукових видань тощо. Викладання ОК забезпечене матеріально-технічними засобами, достатніми для досягнення ПРН. Моніторинг потреб здобувачів ОП і рівня задоволеності освітнім процесом відбувається в процесі опитувань, очних зустрічей з аспірантами й представниками Ради молодих учених і студентів.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

ІПіЕНД постійно вдосконалює комплекс заходів з метою забезпечення комфортних умов для проведення занять, надання консультацій, доступу до всіх інформаційних ресурсів, передбачених освітньо-науковими компонентами. Безпека освітнього середовища для життя й здоров'я споживачів освітніх послуг досягається засобом чіткого дотримання норм техніки безпеки, вимог охорони праці та безпечної життєдіяльності. Приміщення ІПіЕНД обладнано надійною системою протипожежної безпеки, блискавковідводу та заземлення.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Нормативна база ІПіЕНД визначає механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів: Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (2017), Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій (2018), Положення

про освітньо-наукову програму з підготовки докторів філософії (2019), Положення про дотримання академічної доброчесності науковими працівниками та здобувачами вищої освіти (2020), Положення про дистанційне навчання (2020), Положення про інклюзивне навчання (2020), Положення про анкетування учасників освітнього процесу (2021), Положення про порядок оцінювання результатів навчання аспірантів (2021), Положення про робочу програму навчальної дисципліни (2021). Інформаційну підтримку надають гарант ОНП, завідувач аспірантури, науковий керівник здобувача, викладачі ОНП. Аспіранти отримують своєчасну інформацію про конференції, круглі столи, стажування і про можливі форми участі в цих та інших заходах.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Згідно з Конституцією України та в порядку, встановленому законами України та іншими нормативно-правовими актами щодо безперешкодного доступу до приміщень осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку та інших маломобільних груп населення, в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України реалізовано комплекс заходів щодо безперешкодного доступу та розміщення у приміщеннях вищезазначених груп населення. В першу чергу, це інформаційна табличка на вході до Інституту з зазначенням номеру телефону чергового, який допоможе за необхідності потрапити у будівлю. Черговий знаходиться у будівлі цілодобово та має можливість оперативно здійснювати допомогу. По-друге, організований безперешкодний доступ автомобільного транспорту у двір Інституту для маломобільних груп населення. По-третє, в Інституті працює ліфт та організований безперешкодний доступ до всіх кабінетів та приміщень для навчання, адміністрації, бібліотеки, їдальні та санітарних вузлів. Наразі, люди з особливими потребами та інші представники маломобільних груп населення не зверталися до Інституту з метою вступу до аспірантури.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В Інституті діє положення «Про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України» (https://drive.google.com/file/d/14c_LAvhV5Jy95rX9I8FhOLeLIn8Wjaf/view?usp=sharing), яке було розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 06.09.2012 № 5207-VI, «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 08.09.2005 № 2866-IV та інших актів чинного законодавства України. Положення було затверджено протоколом вченої ради Інституту 20 березня 2018 р. та введено в дію наказом директора № 15-А від 22 березня 2018 р. В Положенні чітко прописані заходи щодо виявлення, запобігання конфліктним ситуаціям, алгоритм дій у зв'язку з виникненням конфліктних ситуацій та способи їхнього врегулювання. Інститут шляхом інформування та обговорення на засіданнях вченої ради проводить профілактичні заходи щодо запобігання появи та розвитку конфліктів у науковому середовищі. Також, у разі виникнення конфліктних ситуацій в Інституті може бути створена комісія з вирішення конфліктних ситуацій з широкими повноваженнями та інструментарієм, спрямованим на ефективне розв'язання будь-яких потенційно конфліктних питань. За час роботи аспірантури Інституту конфліктних ситуацій, які б потребували відповідного регулювання, зафіксовано не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються положенням «Про організацію освітнього процесу» (https://drive.google.com/file/d/12yOqKEt2O_MI-rQjhttqv9IoBiyBLdXq/view?usp=sharing), затверджено протоколом вченої ради Інституту № 5 від 26 жовтня 2017 р. та введеного в дію наказом директора № 62-А від 27 жовтня 2017 р. Питання моніторингу освітнього процесу також регулюються положенням «Про анкетування учасників освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/1nuHNwKUSZGOAkAevmVHc2fuoXpMwRaio/view?usp=sharing>), затвердженого протоколом вченої ради Інституту № 2 від 11 березня 2021 р. та введеного в дію наказом директора № 14-А від 11 березня 2020 р. У відкритому доступі ці документи постійно знаходяться на сайті Інституту, у відповідному розділі: <https://ipiend.gov.ua/normatyvna-baza/>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Порядок розроблення, розгляду та затвердження освітніх програм, дотримання принципів і процедур забезпечення якості (моніторинг, оцінювання, періодичний перегляд, порядок припинення) визначаються окремим положенням «Про освітньо-наукову програму з підготовки докторів філософії в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України», затверджено протоколом вченої ради Інституту № 3 від 2 квітня 2019 р. та введеного в дію наказом директора № 14-А від 5 квітня 2019 р. Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОНП

здійснюється проектною групою, до складу якої входять директор, заступники директора, завідувачі відділів, окремі викладачі та гарант освітньої програми. Перегляд програми відбувається раз на чотири роки (повний цикл навчання в аспірантурі).

Інститут отримав ліцензію на реалізацію освітніх послуг у 2017 р., в той же рік відбувся перший набір за новими правилами. У 2021 р. відбувається перший випуск і тому гарантом освітньої програми відповідно до положення було ініційовано перегляд програми, навчального плану та окремих робочих планів дисциплін, що викладаються в аспірантурі. У квітні 2021 р. гарантом ОП було запропоновано оновити програмні результати та компетенції відповідно до побажань стейкхолдерів (здобувачів, викладачів, роботодавців). Під час роботи проектною групою було розроблено оновлену ОНП 052 «Політологія», яка у травні 2021 р. була викладена на сайті для громадського обговорення. У червні 2021 р. була затверджена нова ОНП, а у вересні новий навчальний план. Головні зміни торкнулися уточнення програмних результатів та компетентностей, переносу частини дисциплін до циклу вибіркових предметів, приведення форми програми до нових вимог та положення «Про освітню програму», введення у робочу групу додаткових учасників (аспірантки 4 року навчання та одного з викладачів) тощо. Згідно з протоколом засідання проектною групою всі зміни були зафіксовані та відображені у таблиці модернізації ОНП, підписаної директором Інституту та гарантом освітньої програми.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

У 2021 р. до проектною групи була залучена аспірантка 4 (випускного) курсу, які на підставі досвіду навчання сформулювала своє бачення вдосконалення програми. Крім того, в Інституті запроваджено щорічний моніторинг якості вищої освіти згідно з положенням «Про анкетування учасників освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/1nuHHwKUsZGOAkAevmVHc2fu0XpMwRai0/view?usp=sharing>). Здобувачі мають всі контакти та поінформовані про можливість подання пропозицій до оновлення освітнього компонента. Позиція аспірантів є вкрай важливою для оновлення програми та враховується через подання відповідних пропозицій через представницю аспірантів у проектною групі.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

В Інституті створена та функціонує Рада молодих учених (<https://ipiend.gov.ua/rada-molodykh-uchenykh/>), однією з основних функцій якої є допомога та підтримка інтересів молодих науковців (куди входять всі аспіранти). Члени ради на своїх засіданнях мають право обговорювати та подавати пропозиції до відділу аспірантури, робочою групі, дирекції та навіть вченої ради Інституту та брати участь у створенні умов для вдосконалення освітнього процесу.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавець аспірантки 4 року навчання на прохання Інституту подав свою рецензію на освітню програму. Крім того, була проведена перемовина з потенційними стейкхолдерами-роботодавцями, зокрема Президією Національної академії наук України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка, які також подали свої пропозиції. Рекомендації щодо посилення практичної складової реалізуються в межах робочих планів навчальних дисциплін, а пропозиції щодо розширення soft skills є слухними, частково реалізуються в різних дисциплінах під час навчання та потенційно можуть бути враховані під час наступного перегляду та модернізації ОНП

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

В Інституті створено Раду молодих учених (<https://ipiend.gov.ua/rada-molodykh-uchenykh/>), яка збирає та обробляє інформацію про кар'єрні та життєві досягнення випускників. Також інформація про кар'єрні траєкторії випускників ОП збирається науковими керівниками здобувачів під час особистого спілкування з ними. Нарешті, інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників аспірантури збирається відділом аспірантури та відповідні дані щорічно передаються до Президії НАН України.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Головним недоліком наявної системи підготовки кадрів в Інституті є нестабільне та інколи неповне фінансування, тому відділом аспірантури приймалися рішення щодо поєднання груп різних років на одних навчальних дисциплінах. Також, не дивлячись на невелику кількість аспірантів Інституту, з метою уніфікації академічної успішності було прийнято рішення про запровадження заміських книжок, які складаються з освітніх та наукових елементів процесу підготовки докторів філософії. Також під час карантинних заходів з початком пандемії COVID-19 було швидко переорієнтовано освітній процес на дистанційну форму навчання.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

ОП 052 «Політологія» проходить процедуру акредитації вперше, тому наразі зауваження та пропозиції присутні тільки з боку стейкхолдерів та здебільшого враховані в остаточній версії програми.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Всі викладачі, які забезпечують освітню складову є представниками академічної спільноти, 80% з яких – доктори наук, 20% - кандидати наук. Питання освітнього складника обговорюються на засіданнях відділів, дирекції та вченої ради Інституту, в яких беруть участь представники академічної спільноти, наукові співробітники Інституту, аспіранти тощо. Також до цього процесу долучалися представники Президії Національної академії наук України та університетської спільноти, які надали свої схвальні рецензії на освітню програму.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідальність за організацію, систематичне проведення та аналіз результатів внутрішніх аудитів з метою аналізу й оцінювання ефективності освітнього процесу несе відділ аспірантури, дирекція, наукові керівники та завідувачі відділів, до яких прикріплені аспіранти. Внутрішнє організаційно-методичне забезпечення якості освіти здійснюється відділом аспірантури. Випусковим відділом згідно з ліцензійними умовами у 2016 році було визначено один з найпотужніших структурних підрозділів Інституту – відділ етнополітології. За розробку відповідної освітньої програми відповідає проектна група, яка складається з представників дирекції Інституту, завідувачів відділів, окремих викладачів та гаранта освітньої програми. Забезпечення якості освіти здійснюється гарантом ОНП, членами проектної групи, відділами, науковими керівниками аспірантів, Радою молодих учених, а затверджуються вченою радою Інституту, на засіданнях якої щорічно розглядаються питання організації, змісту, процесу реалізації ОНП.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Освітньо-науковий процес в Інституті ретельно описаний та регулюється положеннями:

- 1) Про організацію освітнього процесу
- 2) Про вирішення конфліктів
- 3) Про академічну доброчесність
- 4) Про дистанційне навчання
- 5) Про інклюзивне навчання
- 6) Про освітньо-наукову програму
- 7) Про анкетування учасників освітнього процесу
- 8) Про порядок оцінювання результатів навчання аспірантів
- 9) Про робочу програму тощо.

Всі ці положення викладені на сайті Інституту (<https://ipiend.gov.ua/normativna-baza/>) та у моменти, коли сайт з різних причин не працює, в віртуальній хмарі (<https://drive.google.com/drive/folders/164lPcPDItCWPGOkVKzYf6PEySIFRwKgj?usp=sharing>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Проект освітньої програми для обговорення громадськістю викладався на сайті інституту (<https://ipiend.gov.ua/proekt-osvitnoi-prohramy/>) разом з контактами проектної групи для рекомендацій та пропозицій.

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Всі матеріали, які стосуються освітнього процесу оприлюднюються на сайті Інституту (<https://ipiend.gov.ua/osvitnij-protses/>). Зокрема там знаходяться дані щодо ОП 052 «Політологія» та посилання на профілі викладачів.

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

ОП 052 «Політологія» спрямована на комплексне поєднання теоретичного та практичного аспектів навчання, головною метою якого є отримання здобувачами знань та навичок для розробки дійсно актуального, цікавого та новаторського дослідницького проекту в галузі політології. Під час вступу аспіранти актуалізують інформацію про

свої плани, бачення та інтереси, які потім враховуються в процесі формулювання тем досліджень. Гарант освітньої програми, члени робочої групи, викладачі, які забезпечують освітній процес та наукове керівництво на рівні аспірантури, проводять консультації для вступників після їх зарахування до лав Інституту. Під час консультацій потенційні здобувачі не лише мають нагоду ознайомитись зі змістом ОП, її метою, програмними результатами, а й точніше сформулювати власні дослідницькі цілі відповідно до ОП. Обов'язкові навчальні дисципліни «Філософія науки та культури», «Іноземна мова», «Методологія наукових досліджень», «Теорія і практика політичного процесу», «Історія політичних вчень XIX – початку XXI ст.» дотичні усім темам здобувачів. Здобувачі також можуть обирати вибіркові дисципліни відповідно до своїх наукових інтересів.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Підготовка до дослідницької діяльності здійснюється завдяки наявності таких компонентів, як «Філософія науки та культури», «Методологія наукових досліджень», «Теорія і практика політичного процесу», «Історія політичних вчень XIX – початку XXI ст.», «Політична культура та ідеологія», «Політична система суспільства», що формують загальнонаукові, професійні, фундаментальні та прикладні компетенції здобувачів. В залежності від наукових інтересів здобувача освіти та його індивідуальної освітньої траєкторії ним можуть бути обрані наступні курси, що сприяють поглибленню наукових компетенцій: «Етнополітологія», «Політична конфліктологія», «Політична міфологія», «Політичні комунікації», «Етносоціальний склад сучасного українського суспільства», які охоплюють основні сучасні напрями розвитку політичної науки в Україні.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Інститут є науково-дослідною установою, тому головний акцент робиться саме на розвитку наукової складової і формуванні компетентностей фахового дослідника-політолога. Саме тому в освітньому процесі не передбачено педагогічної практики. Водночас, знання і навички щодо потенційного професійного викладання політологічних дисциплін формуються в межах опанування здобувачами третього рівня вищої освіти дисциплін «Методологія наукових досліджень», «Теорія і практика політичного процесу», «Політична ідеологія і політична культура», «Політична система суспільства», «Політичні комунікації» тощо.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Щороку складаються відомості щодо відповідності тем аспірантів, які вступають до аспірантури Інституту науковим дослідженням їхніх наукових керівників. Ця інформація оновлюється на доступна для ознайомлення на сайті Інституту (<https://ipiend.gov.ua/dotychnist-tem-aspirantiv-doslidzhenniam-naukovykh-kerivnykiv/>).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України забезпечує широкі можливості для проведення наукових досліджень аспірантів. В Інституті функціонує одна з найбільших бібліотек України в галузі соціальних та поведінкових наук (понад 110 тис. примірників, читальні зали, унікальні каталоги тощо). Також аспіранти Інституту мають доступ до провідних світових баз електронних публікацій, до яких Інститут підключений через бібліотеку Національну бібліотеку України ім. В. Вернадського. На допомогу здобувачам в Інституті існує постійна можливість використання робочого місця з доступом до Інтернету та офісної техніки, включаючи принтери, сканери, проектори тощо. Окрім цього, в Інституті щорічно проводяться наукові та науково-практичні заходи, де аспіранти можуть брати безпосередню участь. Нарешті, наукові керівники та дирекція Інституту допомагає та заохочує аспірантів до подання якісних статей до українських провідних журналів та окремих іноземних збірників (наприклад, Польщі).

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Інститут проводить міжнародні наукові заходи, а також існує можливість для друкування статей аспірантів у міжнародних виданнях. Так, аспірантка третього року навчання отримала можливість подання статті до польського наукового журналу в політологічній галузі «Політичні дослідження».

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Інститут є провідною науковою установою України в галузі політичних та етнонаціональних досліджень, науковці якого проводять фундаментальні дослідження політичного поля та систем, результати чого постійно друкуються у найбільш фахових соціогуманітарних виданнях як України, так і світу. Наукові керівники аспірантів здійснюють виконання фундаментальних і прикладних досліджень в галузі політології, політичної психології, електоральної поведінки, регіоналістики, філософії політики, етнодержавознавства тощо. Щороку виконуються науково-дослідні проекти, за результатами яких підготовлено фундаментальні наукові індивідуальні та колективні монографії,

аналітичні та наукові записки до органів державної влади, зокрема за 2017-2021 рр.: «Політична влада та опозиція в Україні: порівняльний аналіз з країнами СНД, Балтії та Європи», «Державна політика стратегічного курсу розвитку України на сучасному етапі: політологічний аналіз», «Зміна цивілізаційної парадигми розвитку України: проблеми теорії і практики», «Сучасний політичний дискурс з проблеми багатополюсної реструктуризації глобального світу», «Етнополітичні чинники консолідації сучасного українського суспільства», «Регіональні політичні еліти в Україні: цінності, ідентичності, політична поведінка», «Національні меншини України в політичних процесах XX – XXI століття: стан і завдання дослідження» та багато інших. Результати всіх досліджень також викладаються на сайті Інституту

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Правила академічної доброчесності визначаються положенням «Про академічну доброчесність», яке було затверджено вченою радою Інституту, протокол №4 від 29 жовтня 2020 р. та введено в дію наказом директора № 62-А від 30 листопада 2020 року (https://drive.google.com/file/d/1Vb8KL_vf9IebDwNTRCrEv7nGKMIVK9RV/view?usp=sharing). Комунікації щодо дотримання вимог академічної доброчесності постійно здійснюються на засіданнях відділів та вченої ради Інституту. Окремо це питання підіймається в межах діяльності Ради молодих учених та на вступній лекції після зарахування до Інституту. Дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників перевіряється на етапі рецензування наукових публікацій – монографій, розділів до колективних монографій; при рекомендації їх до друку Вченою радою Інституту; сліпому рецензуванні наукових статей редколегією фахових наукових збірників Інституту, зокрема «Наукових записок» та «Політичних досліджень». Ретельно перевіряються на плагіат і дисертаційні роботи (програма Unicheck). Наразі фактів порушення правил академічної доброчесності як з боку аспірантів, так і їх наукових керівників, виявлено не було.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Фактів порушення правил академічної доброчесності науковими керівниками наразі не виявлялося.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Представлена ОНП має як сильні, так і слабкі сторони. Сильними сторони програми є:

- 1) Викладацький склад, серед яких відомі в Україні та світі науковці, зокрема член-кореспонденти НАН України, 80% докторів наук, 20% кандидатів наук, всі з багаторічним досвідом наукової та практичної політологічної діяльності;
- 2) Зміст та концептуальний дизайн програми, в якій акцентується увага не тільки на сучасних й актуальних проблемах політичної теорії і практики, але й на фундаментальних світоглядних проблемах, що мають проявленні в сьогоденному політичному житті;
- 3) Серйозна методологічна база науково-дослідного спрямування, яка дозволяє тримати високий рівень реалізації освітнього компонента програми;
- 4) Наявність та тривала традиція функціонування власної спецради, аспірантури та докторантури з політології, якість яких є визнаною як в Україні, так і в світі.
- 5) Наявність власних фахових видань для публікації результатів наукових досліджень та бази для публікації колективних та індивідуальних монографій;
- 6) одна з найбільших в Україні бібліотек соціо-гуманітарного спрямування, з власними читальними залами та змістовними каталогами;
- 7) тісна співпраця Інституту з іншими науковими установами соціо-гуманітарного напрямку, провідними університетами, громадськими організаціями та органами державної влади й місцевого самоврядування, закордонними науковими установами тощо;
- 8) наявність однієї з найкращих та фундаментальних в Україні бази політологічних досліджень, викладених у доповідях, монографіях та статтях співробітників Інституту, зокрема викладачів, які забезпечують освітній процес.

Вочевидь, слабкою стороною програми є недостатність фінансування за рахунок державного бюджету розвитку як освітньої складової, так і кадрової, матеріально-технічної й інформаційної бази для проведення досліджень в Інституті. Зокрема, зараз недостатньо ресурсів для проведення курсів англійською мовою або для розвитку періодичних фахових видань Інституту, щоб вони індексувалися міжнародними наукометричними базами Web of Science та Scopus.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

На засіданнях відділів та вченої ради Інституту обговорювалися питання посилення заохочення стажування викладачів, які забезпечують освітній процес, зокрема закордоном та в інших НДІ. Паралельно активно розвивається напрям наукометрії, згідно з яким Інститут планує отримати Цифровий ідентифікатор об'єкта для своїх видань, що має прискорити потрапляння матеріалів Інституту до міжнародних наукометричних баз. Наступне оновлення освітньо-наукової програми планується з використанням сучасних методів викладання та оцінювання, зокрема дистанційних. Також Інститут планує доробити систему оптимізації освітнього процесу за рахунок залучення фахівців інших установ та розвитку матеріально-технічної бази.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ:

Дата:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Філософія науки і культури	навчальна дисципліна	2021_ПП_OK1.pdf	CP/Yr2OB6i8/amAQGVWIwm2AaOtdtYggDDrWx9ag998=	Освітній компонент реалізується Центром наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України. Центр забезпечує матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітнього компонента.
Іноземна мова	навчальна дисципліна	2021_ПП_OK2.pdf	ax/zOMcQvSZ1crkbEKzJP7RCauhL/jGbu mMUPANAv6Y=	Освітній компонент реалізується Центром наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України. Центр забезпечує матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітнього компонента.
Методологія наукових досліджень	навчальна дисципліна	2021_ПП_OK3.pdf	6gJ64eqdDQskDrSgVbJH4iIvZbq5F9sOLBnfMVYZrA=	Комп'ютер, монітор. Фонди наукової бібліотеки Інституту. Доступ до мережі Інтернет. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення бази практики.
Теорія і практика політичного процесу	навчальна дисципліна	2021_ПП_OK4.pdf	/6iqyDXpioPDvZu6wuJY5bG6oSXaezP8DT4fj+hz/xA=	Комп'ютер, монітор. Фонди наукової бібліотеки Інституту. Доступ до мережі Інтернет. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення бази практики.
Політичні ідеології і політична культура	навчальна дисципліна	2021_ПП_OK5.pdf	Dj5BT8TcdNXYoy84vZySPnDWkdw11gsL8og2eqbNllk=	Комп'ютер, монітор. Фонди наукової бібліотеки Інституту. Доступ до мережі Інтернет. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення бази практики.
Історія політичних вчень XIX – початку XXI ст.	навчальна дисципліна	2021_ПП_OK6.pdf	fNd473gqBCgE2XpUR5/elZHuWL6E7acAPv6vLZjcCkM=	Комп'ютер, монітор. Фонди наукової бібліотеки Інституту. Доступ до мережі Інтернет. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення бази практики.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
390198	Ковалевський Владислав Олегович	Старший науковий співробітник, Основне місце	Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім.	Диплом кандидата наук ДК 044570, виданий 17.01.2008	18	Іноземна мова	Рубашова Леся Михайлівна – доцент кафедри англійської філології Центру наукових досліджень і

роботи	І. Ф. Кураса НАН України			<p>викладання іноземних мов НАН України (основне місце роботи). Диплом магістра, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рік закінчення: 1993, спеціальність: романо-германські мови і література. Стаж роботи – 42 р. Викладає навчальну дисципліну «Іноземна мова професійного спрямування».</p> <p>Рубашова Л.М. Напрями досліджень, науково-дослідний профіль: логіко-граматичні дослідження, прагматика, семантика, семіотика, історія англійської мови, лінгвокраїнознавство, стилістика, переклад, компаративістика, мультидисциплінарність.</p> <p>Загальна кількість наукових праць – 63, у т.ч. монографій – 1, у вітчизняних наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України – 5 статей, зокрема: 1) 2016 р.: – опублікована стаття «Термінологічна варіативність: підходи до вивчення». Автори: Голубовська І.О. (Київський національний університет ім. Т.Г. Шевченка), д.ф.н., проф.; Жалай В.Я, к.ф.н., доц.; Биховець Н.М. (Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні), к.ф.н., с.н.с.; Бобошко Т.М., м.н.с.; Линник Т.Г., к.ф.н., с.н.с.; Кругликова О.В., к.ф.н., с.н.с.; Пархоменко А.Ф., к.ф.н., доц.; Рахманова І.І., к.ф.н., доц.; Рубашова Л.М. к.ф.н., доц. Збірка «Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи», Національна академія наук України, Центр наукових досліджень і викладання іноземних мов. С. 3–22. ISBN 978-617-7442-31-7. 2) 2017 р. – опублікована стаття «Перспективи соціолінгвістичного підходу до вивчення термінології». Автори: Жалай В.Я, к.ф.н., доц.; Линник Т.Г.,</p>
--------	-----------------------------	--	--	---

к.ф.н., с.н.с.;
Пархоменко А.Ф.,
к.ф.н., доц.;
Рахманова І.І., к.ф.н.,
доц.; Рубашова Л.М.,
к.ф.н., доц. Збірка
«Лінгвістика XXI
століття: нові
дослідження і
перспективи»,
Національна академія
наук України, Центр
наукових досліджень і
викладання іноземних
мов. С. 3–17. ISBN
978-617-7446-12-4. 3)
2018 р. – опублікована
стаття «Новітні
тенденції
функціонування
української військової
терміносистеми».
Автори: Жалай В.Я,
к.ф.н., доц.; Линник
Т.Г., к.ф.н., с.н.с.;
Миронюк Т.М., к.ф.н.,
доц.; Пархоменко
А.Ф., к.ф.н., доц.;
Рахманова І.І., к.ф.н.,
доц.; Рубашова Л.М.,
к.ф.н., доц. Збірка
«Лінгвістика XXI
століття: нові
дослідження і
перспективи»,
Національна академія
наук України, Центр
наукових досліджень і
викладання іноземних
мов. С. 5–43. 4) 2019 р.
– опублікована стаття
«Політична
термінологія у
сучасному
інформаційному
просторі». Автори:
Жалай В.Я, к.ф.н.,
доц.; Линник Т.Г.,
к.ф.н., с.н.с.;
Пархоменко А.Ф.,
к.ф.н., доц.;
Рахманова І.І., к.ф.н.,
доц.; Рубашова Л.М.,
к.ф.н., доц. Збірка
«Лінгвістика XXI
століття: нові
дослідження і
перспективи»,
Національна академія
наук України, Центр
наукових досліджень і
викладання іноземних
мов. С. 5–51. 5) 2020 р.
– опублікований
Багатомовний
глуначний словник –
довідник мовознавчої
термінології. Укладачі
І.Л Голубовська, В.Я
Жалай, Н.Г.
Кравченко, О.В.
Кругликова, Т.Г.
Линник, Т.М.
Миронюк, А.Ф.
Пархоменко, Л.М.
Рубашова; за заг.
редакцією В.Я Жалай.
Київ: Логос, 2020. 319
с. ISBN 978-617-7631-
30-8.
Розпочата робота над

							<p>новою темою НДР Центру: «Неологізми: способи номінації, функціонування в дискурсах оригіналу, переклад на інші мови» (2021–2023 рр.).</p> <p>Опонування та рецензування наукових робіт, зокрема: 1) рецензія на статтю к.ф.н., доц. Малиновської І.В. «Архетипи англомовного філософського дискурсу в аспекті складних семіотик»; 2) рецензія на посібник доц. Трищенко І.В. «Навчальні завдання з курсу стилістики англійської мови». Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. 94 с.</p> <p>Участь в заході «Academic Integrity Day», прослухала курс презентацій, проведених Фулбрайтерами зі США. Темі презентацій – academic integrity, honor codes, media literacy, writing cvs and motivation letters.</p> <p>Організатор – Марта Томахів (ЦНДВІМ НАНУ).</p> <p>Вивчення важливої теми академічної доброчесності (24 лютого 2018 р.).</p> <p>Участь в міжнародній конференції-форумі в Університеті Harriott-Watt, Единбург, Велика Британія: CIUTI. Конференція організована Університетом Harriott-Watt, Единбург, Велика Британія. Тема конференції: Translation and interpreting in an era of demographic and technological change.</p> <p>Участь в дискусії: отримано сертифікат про участь у форумі. 30–31 травня 2018 р.</p> <p>Рубашова Л.М. є членом міжнародної лінгвістичної асоціації PALA (Poetics and Linguistics Association), яка базується у Великій Британії. Бере активну участь в конференціях, які проводяться під егідою PALA.</p>
390199	Рафальський	Директор,	Інститут	Диплом	6	Філософія	Суходуб Т.Д. – доцент

Олег Олексійович	Основне місце роботи	політичних і етнонаціональ них досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України	доктора наук ДД 001923, виданий 04.07.2001, Диплом кандидата наук КД 038507, виданий 05.06.1991, Атестат професора ПР 002554, виданий 24.12.2003	науки і культури	<p>Центру гуманітарної освіти НАН України. Диплом кандидата наук ФС 006162, виданий 26.11.1984, Атестат доцента ДЦ 000096, виданий 24.09.1991. Основні напрями досліджень, науково-дослідний профіль: історія філософії, культура та філософія доби кінця ХІХ – ХХ ст.; естетика, поезія та філософська культура російського «срібного віку»; філософська антропологія, людина як особистість, творчість як вища форма діяльності; сучасна соціальна міфологія. Загальна кількість наукових праць – 48, у т.ч. монографій (розділи) – 16, статей, у вітчизняних наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України – 15, статей, зокрема: 1) Методологічна культура молодого науковця як проблема філософської освіти та самовиховання. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції до 70-річчя від дня народження професора В.Г. Скотного «Актуальні проблеми філософії освіти: загальнофілософські, психолого-педагогічні та організаційні виміри» / ред. рада: Ткаченко О.А. (головний редактор) та ін. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2018. 292 с. С. 183–187; 2) Філософія культури Н.Ф. Фёдорова. Московский Сократ: Николай Фёдорович Фёдоров (1829–1903). Сборник научных статей / Российская гос. б-ка, Ин-т мировой литературы, Музей-библиотека Н.Ф. Фёдорова; сост.: А.Г. Гачева, М.М. Панфилов; отв. ред. А.Г. Гачева. Москва: Академический проект, 2018. С. 182–189; 3) Особенности и общее в современной культуре (или размышление о том,</p>
---------------------	----------------------------	---	---	---------------------	--

может ли быть «глобальный мир» миром?). Творчество как национальная стихия: общее и особенное в современном социокультурном пространстве. Сборник статей / под ред. Г.Е. Аляева, О.Д. Маслбоевой. СПб.: Изд-во СПбГЭУ, 2019. С. 105–114; 4)

Міфологія: «методологічне» значення. Totallogy XXI. Постнекласичні дослідження. № 36. Київ: ЦГО НАН України. 2019. 1 д.а.; 5)

Диалогическая метафизика Л.П. Карсавина. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: збірник наукових праць. Вип. 2(30). Київ: НАУ, 2019. 1 д.а.

6) Культура методологічного мислення: до історії становлення та розвитку. Соціокультурні передумови трансформації методології науки: монографія / під. ред. М.Ю. Савельєвої та Т.Д. Суходуб. (Серія «Totallogy–XXI»). Київ: Центр гуманітарної освіти НАН України, 2020. С. 4–16; 7) Соціальна міфологія: методологічне значення у контексті аналізу положення людини в сучасному світі. Соціокультурні передумови трансформації методології науки: монографія / під. ред. М.Ю. Савельєвої та Т.Д. Суходуб. (Серія «Totallogy–XXI»). Київ: Центр гуманітарної освіти НАН України, 2020. С. 37–59; 8)

Методологічна культура молодого науковця у контексті поствузівської філософської освіти. Соціокультурні передумови трансформації методології науки: монографія / під. ред. М.Ю. Савельєвої та Т.Д. Суходуб. (Серія «Totallogy–XXI»). Київ: Центр гуманітарної освіти

НАН України, 2020. С. 187–209; 9)
Філософія культури як філософія можливостей: методологічна позиція Г.Г. Шпета. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: збірник наукових праць. 2020. Вип. 2(32). Київ: НАУ. 1 д.а.; 10) Феномен кризи: погляд з позицій філософії. Політологія, філософія, історія і соціологія: напрямки та тенденції розвитку в Україні та ЄС. Влоцлавек. 0,3 д.а. (у співавторстві з В.Л. Павловим, М.Ю. Савельєвою).
Участь у виконанні науково-дослідних робіт Центру, зокрема:
«Соціокультурні і когнітивні чинники трансформацій та інтеграцій методології гуманітаристики і природознавства»; номер державної реєстрації – 0117U003288; замовник – Національна академія наук України, 2018–2020 рр. Отримані результати апробовані у доповідях та виступах з проблематики, що розроблялася, на наукових конференціях, круглих столах: 1) Методологічна культура молодого науковця як проблема філософської освіти та самовиховання: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції до 70-річчя від дня народження професора В.Г. Скотного «Актуальні проблеми філософії освіти: загальнофілософські, психолого-педагогічні та організаційні виміри» / ред. рада: Ткаченко О.А. (головний редактор) та ін. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2018. С. 183–187.; 2) Філософія культури Н.Ф. Фёдорова.

Московский Сократ:
Николай Фёдорович
Фёдоров (1829–1903):
сборник научных
статей / Российская
гос. б-ка, Ин-т
мировой литературы,
Музей-библиотека
Н.Ф. Фёдорова; сост.:
А.Г. Гачева, М.М.
Панфилов; отв. ред.
А.Г. Гачева. Москва:
Академический
проект, 2018. С. 182–
189; 3) Філософські
читання «Роль
інформатизації і
глобалізації в
демократизації
соціуму» (19
листопада 2019 р.
Київ. Національний
авіаційний інститут та
ін.) (Тема виступу:
«Діалогічна
метафізика Л.П.
Карсавіна»). 4) V
Международная
научная конференция
«Творчество как
национальная стихия:
общее и особенное в
современном
социокультурном
пространстве» (1–3
июля 2019 г. Санкт–
Петербург. Санкт–
Петербургский
государственный
экономический
университет –
гуманитарный
факультет и др.) (Тема
доклада: «Особенное
и общее, многое и
единое в современной
культуре (или
размышление о том,
может ли быть
“глобальный мир”
миром?»).
Виконувала обов'язки
співредактора
фахового видання
«Totallogy–XXI.
Постнекласичні
дослідження».
Керувала науковою
роботою аспірантів,
які захистили
дисертації на здобуття
наукового ступеня
кандидата
філософських наук: у
2017 р. – Вусатюк А.О.,
тема дисертації:
«Соціальна міфологія
в умовах
глобалізації»; спец. –
09.00.03 – соціальна
філософія та
філософія історії; у
2019 р. – Стокаліч І.С.,
тема дисертації:
«Соціокультурні
трансформації в
релігійній філософії
кінця XIX – початку
XX століття»; спец. –
09.00.05 – історія
філософії.

							Нагороджена знаком Міністерства освіти та науки України «Відмінник освіти України» (2002 р.); маю відзнаку НАН України «За підготовку наукової зміни» (2008 р.); нагороджена Спеціальним дипломом Коктебельського еколого-історико-культурного заповідника «Киммерія М.О. Волошина» (2010 р.); отримала Диплом Полтавської обласної державної адміністрації в номінації «Найкраща книга» за підготовку до видання колективної монографії «Генезис і шляхи розвитку російської та української філософської думки» (Полтава, 2013) (2014 р.). У листопаді 2018 р. з нагоди 100-річчя Національної академії наук України була відзначена Подякою «за багаторічну плідну працю, вагомі здобутки у професійній діяльності, значний особистий внесок у розвиток вітчизняної науки».
390219	Кармазіна Марія Степанівна	Завідувач відділу, Основне місце роботи	Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України	Диплом доктора наук ДД 000864, виданий 10.11.1999, Атестат професора ПР 001369, виданий 17.04.2010	19	Методологія наукових досліджень	<p>1. Монографії: Між історією і політикою. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – 560 с.</p> <p>2. Статті: Політична наука: предмет, структура, методологія // Політичний менеджмент. – 2010. – № 1. – С. 19–33. Політичні поняття і категорії: відтінки, іпостасі, метаморфози logos'у // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. – К.: Укр. центр політ. менеджменту, 2010. – Вип. 19. – С. 9–17. Пріоритети й орієнтири Віктора Ющенка: аналіз президентських документів (2005 – поч. 2010 рр.) // Політичний менеджмент. – 2010. – № 4. – С. 53–64; № 5. – С. 50–67. Партогенез: труднощі</p>

осмислення // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса. – 2011. – Вип. 3 (53). – С. 4–20.

Українська багатопартійність: становлення і розвиток // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса. – 2012. – Вип. 3 (59). – С. 4–86.

Інформаційна прозорість влади: українська ситуація // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 4 (60). – С. 111–121.

Непрозорість української державної влади: причини і наслідки // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 6 (62). – С. 153–166.

Ідентичності у сучасному науковому дискурсі // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса. – 2013. – Вип. 3 (65). – С. 4–28.

Питання науково-технічної модернізації країни у програмах політичних партій // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2013. – Вип. 5 (67). – С. 254–275.

Суверенітет: еволюція витлумачення поняття та розвитку явища // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2013. – Вип. 3 (65). – С. 164–189.

Політико-історична ідентичність Донецька: особливості зародження та формування міста та його людського ресурсу (у період до кінця 1980-х років) // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. – Вип. 1 (69). – С. 3–8.

Українські політичні партії: 2013 рік // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. – Вип. 1 (69). – С. 127–84.

Громадянські ідентичності в Україні у контексті зовнішньополітичних впливів // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. –

							<p>Вип. 4 (71). – С. 21–51. Алгоритм дослідження політичних ідентичностей в сучасній Україні (на прикладі ідентичностей міста/міської громади як політичного співтовариства) // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 3 (77). – С. 4–77.</p> <p>Суперечності ідентичностей у сучасній Україні: підстави, прояви, ризики // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 3 (77). – С. 144–170.</p> <p>Інформаційний простір Донеччини: регіональні особливості // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 3 (77). – С. 171–198.</p> <p>Брала участь у більше ніж 120 наукових та науково-практичних конференціях.</p> <p>Керувала 6 аспірантами.</p>
390251	Зеленько Галина Іванівна	Завідувач відділу, Основне місце роботи	Інститут політичних і етнопонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України	<p>Диплом доктора наук ДД 006598, виданий 21.05.2008, Диплом кандидата наук ДК 010359, виданий 16.05.2001, Атестат доцента ДЦ 010117, виданий 17.02.2005, Атестат професора 12ПР 009298, виданий 14.02.2014</p>	21	Теорія і практика політичного процесу	<p>1. Монографії: «Політична матриця» громадянського суспільства на прикладі України та країн Вишеградської групи: Монографія. – К.: Знання України, 2007. – 336 с.</p> <p>2. Статті: Фактори формування політичного класу в країнах Центрально-Східної Європи // Наукові записки ІПіЕНД. – 2010. – Вип. 1 (45). – С. 164–176.</p> <p>Методологія порівняльних досліджень // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова. – К., 2010. – Серія 22. – Вип. 3. – С. 184–189.</p> <p>If Vishegrad Group will has on the West that it earns on the East? // Ukraine, between integration and partnership. – Bruxelles, 2010. – P. 205–216.</p>

Трансформація політичних режимів у країнах Вишеградської групи // Політичний менеджмент. Спецвипуск. – 2010. – С. 85–93.

Форми реалізації народовладдя у країнах Центрально-Східної Європи // Наукові записки ІПіЕНД. – 2011. – Вип. 1 (51). – С. 74–92.

Яка виборча система потрібна Україні? // Політологічні та соціологічні студії: Т. Х. Виборчі процеси в Україні та постсоціалістичних країнах: зб. наук. праць. – 2011. – С. 61–73.

Государство и процессы институционализации гражданского общества в посткоммунистических странах // Revista de filozofie, sociologie si stinte politice. – 2011. – № 2. – С. 139–152.

Роль телеологічних конституцій у перехідних суспільствах // Модернізація політичної системи сучасної України: стан та перспективи розвитку. Збірник матеріалів 5-ї всеукраїнської науково-практичної конференції. – Луганськ, 2011. – С. 23–25.

Антиномії процесів консолідації демократії в країнах Центрально-Східної Європи // Політичний менеджмент. – 2011. – №5. – С. 174–182.

Чи інституціоналізувалися політичні партії в Україні? // Наукові записки ІПіЕНД. – 2011. – Вип. 3 (53). – С. 57–71.

Політичні знання чи політична наука (рецензія на монографію «Political Science in Central-East Europe: Diversity and Convergence») // Політичний менеджмент. – 2011. – №6. – С. 193–195.

Ukraina – Grupa Wyszegradska: Próba Euroadaptacja. Studia Politologica Ucraino-Polona. Wydanie pierwsze. – Kijow–Krakow, 2011. – S. 149–

152.
Громадські організації
як структури
громадянського
суспільства (на
прикладі Молдови) /
співавтор В.І.Анікін //
Політичні науки та
методика викладання
соціально-політичних
дисциплін. Науковий
часопис НПУ
ім. М.Драгоманова. –
2011. – Серія 22. –
Вип. 6. – С. 40–47.
Політична динаміка в
країнах ЦСЄ в умовах
кризи
євроадаптаційних
процесів // Наукові
записки ІПіЕНД. –
2012. – Вип. 1. (53). –
С. 49–57.
Співвідношення
процесів правової та
політичної
інституціоналізації
політичних партій:
українська практика
// Партійна система
сучасної України.
Еволюція, тенденції та
перспективи розвитку.
– К.: ІПіЕНД, 2012. –
С. 205–220.
Інституційні
параметри і практика
формування
правлячих коаліцій в
Україні // Історичний
досвід становлення
інститутів
громадянського
суспільства в країнах
Європи // «Інститут
всесвітньої історії» –
К.: Фоліант, 2012. – С.
137–152.
Rola elit politycznych i
systemow wyborczych
w procesach
demokratyzacji
spoleczenstw
postkomunistycznych
panstw Europy
Srodkowo-Wschodniej
/ співавтор
О.Матушенко //
Studia Politologica
Ucraino-Polona.
Wydanie druge. –
Zytomierz–Kijow–
Krakow, 2012. – S. 46–
56.
«Інституціональні
ловушки» в
політичній
практиці
постсовєтських
держав (на
прикладі України) //
Шестой
Всероссийский
конгресс политологов
«Россия в глобальном
мире: Институты и
стратегии
политического
взаимодействия».
Материалы. Москва,
22–24 ноября 2012 г. –

М.: РАПН, 2012. – С. 191–192.

Европейский союз: проблемы и перспективы партнерства / соавтор А.А. Коваленя [и др.]; под ред. Л.Ф. Евменова; Нац. Акад. наук Беларуси, Ин-т философии. – Мінск: Беларус. навука, 2013. – 527 с. // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. – К., 2013. – Вип. 2. – С. 221–223.

Консоціальні практики у політиці країн Центрально-Східної Європи // Наукові записки ІПіЕНД. – 2013. – Вип. 1. (63). – С. 41–51.

Опозиція інституціоналізована та неінституціоналізована: аналіз ефективності в Україні // Наукові записки ІПіЕНД. – 2013. – Вип. 5 (67). – С. 275–289.

Суспільна солідарність в Україні в контексті функціональності політичних інститутів: формальність і реальність // Studia Politologica Ucraino-Polona. Wydanie trzecie. – Kijow–Krakow, 2013. – S. 280–289.

Особенности политического проектирования в современной Украине // Политическое проектирование в пространстве социальных коммуникаций: материалы X Междунар. науч. конфер., Москва, РГГУ, 31 октября – 1 ноября 2013 г.: в 2 ч. / Минобрнауки России, Российский гос. гуманитарный университет; Российская ассоциация политической науки. – М.: Ленанд, 2013. – Ч. 2. – С. 334–343.

Технології сприяння розвитку громадянського суспільства: практики посткомуністичних країн // Політика і духовність в умовах

глобальних викликів. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – Спецвипуск. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. – Серія 22. – С. 49–61.

Політичний протест зими 2013–2014 рр. в Україні: причини, зміст, наслідки // Наукові записки ІПіЕНД. – 2014. – Вип. 1. – С. 34–55.

Факторы и катализаторы трансформации политического класса в странах Центральной и Восточной Европы // Особа у контексті часу. Книга на пошану Лариси Нагорної. – К.: ІПіЕНД, 2013. – С. 256–277.

Рецензія на монографію: Рудницький С. В. Суспільно-політичні інтереси поляків незалежної України : монографія / С. В. Рудницький. – Житомир: ФОП Євенок О.О. – 622 с. // Політологічний вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – К., 2014. – С. 497–501.

Политический кризис в Украине: предпосылки и содержание // Современные интеграционные процессы и Республика Беларусь: европейский и евразийский контекст. Белорусская политология: многообразие в единстве: материалы VI междунар. науч.-практ. конф. (Гродно, 15–16 мая 2014 г.). В 2 ч. Ч. 1/ ГрГУ им. Я. Купалы; редкол.: В.Н.Ватэль (гл.ред.) [и др.]. – Гродно: ГрГУ, 2014. – 346 с.

The political conflict in the Ukraine in 2013–2014: facts and fiction // Partnership for prosperity: Materials of the international scientific and practical conference «Republic of Belarus – European Union: problems and

						<p>perspectives of partnership», Belarus, Minsk, June 13–14, 2013 / Institute of Philosophy NASB. – Minsk: Law and Economy, 2014. – P. 162–169.</p> <p>«Institutional traps» in political system of post-communist countries (Ukraine experience). Текст виступу на 23-му Всесвітньому конгресі політологів (Монреаль, Канада) // Науковий часопис НПУ ім. М. Драгоманова. – Серія 22. – Політичні науки. – К., 2015. – Вип. 16. – С. 3–10.</p> <p>Ukraine: living in a new way with old rules? // New Europe. – Брюссель, Бельгія, 30 червня 2015.</p> <p>Про стан і тенденції розвитку політичних партій // Національна безпека і оборона. Центра Разумкова. – 2015. – № 6. – С.77 – 78.</p> <p>Інституційні передумови формування політичної опозиції в країнах ЦСЄ// Наукові записки ІПіЕНД. – 2015. – Вип. 2 (76). – С. 64–83.</p> <p>Демократичний транзит у Вишеградській Європі в контексті «третьої хвилі» демократизації // «Третя хвиля» демократизації на теренах Євразії: досвід новітньої історії та виклики сучасності. Державна установа «Інститут всесвітньої історії». – К.: Фенікс, 2015. – С. 407–417.</p> <p>Брала участь у більше ніж 100 наукових та науково-практичних конференціях у різних країнах світу.</p> <p>Керувала 6 аспірантами.</p>	
390228	Бевз Тетяна Анатоліївна	Головний науковий співробітник, Основне місце роботи	Інститут політичних і етнопонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України	Диплом доктора наук ДД 004548, виданий 03.07.2002, Диплом кандидата наук КН 009273, виданий 26.12.1995, Атестат професора 12ІР 009149, виданий 17.01.2014	26	Історія політичних вчень XIX – початку XXI ст.	<p>1. Монографії: Феномен «революція» у дискурсах мислителів, політиків, науковців. – К.; ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2012. – 182 с.</p> <p>2. Статті: Політична структуризація та діяльність парламентських фракцій у Верховній</p>

Раді України
четвертого скликання
// Наукові записки
ІПіЕНД ім. І. Ф.
Кураса НАН України.
– 2010. – Вип. 48. – С.
168–190.

Ідеї соціалізму і
громадянського
суспільства як
ключові елементи
теорії праці С.
Подолінського (До
160-річчя від дня
народження) //
Українознавство. –
2010. – № 4. – С. 100–
108; 2011. – № 1. – С.
60–64.

Наука і «науковий
світогляд» у дискурсі
світобачення
Володимира
Вернадського //
Наукові записки
КУТЕП. Серія:
філософські науки. –
2010. – Вип. 8. – С.
95–107.

Інструкція
Тимчасового уряду як
катализатор боротьби
за соборність етнічних
українських земель //
Історичний журнал. –
2010. – № 1–3. – С.
14–26.

Ідеї лібералізму в
суспільно-
політичному дискурсі
В. Вернадського //
Політичний
менеджмент. – 2011. –
№ 1. – С. 160–167.

Утвердження ідеї
соборності в
документах
Центральної Ради //
Соціологія,
політологія, історія:
Зб. наук. праць. – К.:
Вид-во нац. авіа. ун-ту
«НАУ–друк», 2011. –
Вип. 1–2. – С. 49–56.

Філософський світ
ідей академіка
Володимира
Вернадського //
Наукові записки
КУТЕП. Серія:
філософські науки. –
К.: КУТЕП, 2011. –
Вип. 9. – С. 5–21.

Ідея «громадянського
суспільства» в
українській суспільно-
політичній думці //
Религія и
гражданское
общество:
геополитическое
измерение
глобализации
культурного
пространства.
Материалы IX
международного
семинара. –
Севастополь: Вебер,
2011. – С. 41–49.

Конституційна

реформа як складова трансформації політичної системи України // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. – К.: Вид-во «Центр соціальних комунікацій», 2011. – Вип. 23. – С. 34–43.

Інституціоналізація політичних партій як процес // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2011. – Вип. 53. – С. 31–44.

Політичний процес в Україні: традиції і інновації політичної модернізації // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2011. – Вип. 56. – С. 25–39.

Інтелігенція та народ: взаємодія чи протистояння? (у дискурсі світобачення В. Вернадського) // Наукові записки КУТЕП. Серія: філософські науки. – К.: КУТЕП, 2011. – Вип. 11. – С. 8–20.

Еволюція ідей національної державності у програмних документах Української партії соціалістів-революціонерів // Збірник наукових праць Національного науково-дослідного інституту українознавства та всесвітньої історії. – К., 2011. – Том XXVII. – С. 289–301.

Ліберальні ідеї в світогляді та працях Володимира Вернадського // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К.: ВІР УАН, 2011. – С. 26–39.

Ідеї конституціоналізму у науковій спадщині М. С. Грушевського // Український парламентаризм: проблеми історії та сучасної політичної практики (до 145-річчя від дня народження Михайла Грушевського. – К.: Український інститут національної пам'яті, 2012. – С. 152–161.

«Інтелігенція» і «революція» крізь призму «Vіx» // Наукові записки КУТЕП. Серія: філософські науки. –

К.: КУТЕП, 2012. – Вип. 12. – С. 8–30.
Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» на старті парламентської виборчої кампанії 2012 р. // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 3 (59). – С. 119–156.
Консервативні партії сучасної України: традиція чи модернізація // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – Вип. 2 (58). – С. 85–96.
Еволюція та особливості феномену назв сучасних політичних партій // Партійна система сучасної України: еволюція, тенденції та перспективи розвитку. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2012. – С. 163–185.
Історичні і соціокультурні засади політичної ідентичності міста Одеса // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2013. – Вип. 3 (65). – С. 190–212.
Суверенітет як невід'ємна ознака держави у документах і практиці українського державотворення // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2013. – Вип. 3 (65). – С. 53–85.
Процес формування партії «нового типу»: боротьба за впізнаваність і електорат // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2013. – Вип. 1 (63). – С. 130–145.
Філософія любові Володимира Вернадського (... Любов, що рухає сонце і світила...). До 150-річчя від дня народження // Наукові записки КУТЕП. Серія: філософські науки. – К.: КУТЕП, 2013. – Вип. 15. – С. 8–20.
Науковий світогляд – методологічна основа творчості Володимира Вернадського. До 150-річчя від дня

народження // Світогляд. – 2013. – № 1. – С. 20–30.

Особливості формування громадянської ідентичності в сучасній Україні // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. – Вип. 3 (71). – С. 236–246.

Прояви європейської ідентичності в місті Одесі // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. – Вип. 1 (69). – С. 184–220.

Феномен «Майдану» як маркер формування політичної ідентифікації міської громади Одеси // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. – Вип. 1 (69). – С. 29–49.

Приютинське братство як форма людської самореалізації і феномен інтелектуальної культури (До 150-річчя від дня народження В. І. Вернадського) // Університетська кафедра. – 2014. – № 3. – С. 147–164.

Політика, влада, демократія як складові громадянської позиції Володимира Вернадського // Наукові записки КУТЕП. Серія: філософські науки. – К.: КУТЕП, 2014. – Вип. 17. – С. 109–125.

Особливості формування громадянської ідентичності в сучасній Україні // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. – Вип. 3 (71). – С. 236–246.

Культурна ідентичність інституціоналізована політичними засобами // Актуальні питання музейної та пам'яткоохоронної діяльності: зб. наук. праць КНУКіМ. – К.: Видавництво «Логос», 2014. – С. 87–99.

Взаємодія опозиції, громадянського суспільства і влади у політичному полі

						<p>України // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. – Вип. 4–5 (72–73). – С. 4–21.</p> <p>Символічна репрезентація громадянської ідентичності в умовах перехідного суспільства // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2014. – Вип. 6 (74). – С. 3–19.</p> <p>Українці і росіяни під прицілом російської пропаганди // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 1 (75) – С. 150–163.</p> <p>Суперечності ідентичностей в Донбаському регіоні // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 3 (77). – С. 120–143.</p> <p>Політика держави у сфері ідентичностей: функціонування механізмів консолідації нації // Наукові записки ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2015. – Вип. 5–6 (79–80). – С. 281–299.</p> <p>Брала участь у понад 100 наукових і науково-практичних заходах.</p> <p>Керувала 1 аспірантом.</p>	
390249	Самчук Зореслав Федорович	Головний науковий співробітник, Основне місце роботи	Інститут політичних і етнопонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України	Диплом доктора наук ДД 008182, виданий 18.04.2010, Диплом кандидата наук КН 006434, виданий 27.06.1994, Атестація старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 007140, виданий 16.12.2009	4	Політичні ідеології і політична культура	<p>Самчук З. Ф. Текст політики на тлі цивілізаційних контекстів і підтекстів як відсутній елемент освітнього дискурсу // Освітній дискурс: збірник наукових праць / Голов. ред. О. П. Кивлюк. Київ : ТОВ «Науково-інформаційне агентство «Наука-технології-інформація», 2020. Випуск 24 (6). С. 7–22. (1,2 д. а.). (30.07.2020)</p> <p>Самчук З. Ф. Дороги, роздоріжжя й бездоріжжя цивілізаційного вибору України // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання</p>

соціально-політичних дисциплін [Відп. ред. О. В. Бабкіна]. Випуск 30: збірник наукових праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. 98 с. (1,3 д. а.).

Самчук З. Ф. Епоха зовнішнього управління: причини і наслідки, особливості й закономірності // «Гілея: науковий вісник»: Збірник наукових праць. К., 2020. (1,1 д. а.).

Самчук З. Ф. Політика як артикуляція дійсності // Освітній дискурс: збірник наукових праць / Голов. ред. О. П. Кивлюк. Київ : ТОВ «Науково-інформаційне агентство «Наука-технології-інформація», 2020. Випуск 27 (9). (0,8 д. а.).

Самчук З. Ф. Эпоха торжествующего дилетантизма и постправда как её инструментальный агент в общественно-политической сфере жизнедеятельности // Интеллектуальная культура Беларуси: когнитивный и прогностический потенциал социально-философского знания: материалы Пятой междунар. науч. конф. (19–20 ноября 2020 г., г. Минск). В 3 т. Т. 2 / Ин-т философии НАН Беларуси ; ред. кол. А. А. Лазаревич (пред.) [и др.]. Минск : Четыре четверти, 2020. (0,3 д. а.).

Участь у проекті колективної монографії Інституту «Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми» у формі авторських розділів:
Самчук З. Ф. Залежна незалежність: детермінанти політичного процесу в сучасній Україні (2 др. арк.).
Самчук З. Ф., Леонтьєв І. О. Державна незалежність України у дзеркалах і задзеркалях цивілізаційного вибору (загальний

						<p>обсяг – 1,5 др. арк.; внесок Самчука З. Ф. – 1,0 др. арк.). Здійснює наукове керівництво й консультування підготовкою докторських і кандидатських дисертацій. Під керівництвом Самчука З. Ф. захищено 4 докторських та 8 кандидатських дисертацій. Автор низки аналітичних матеріалів для Національної академії педагогічних наук України з питань теорії і методології розвитку освіти і науки, а також аналітичних розробок з питань внутрішньої політики – зокрема, до щорічного Послання Президента України Верховній Раді України. У 2004-2005 роках – головний редактор наукового журналу «Актуальні проблеми внутрішньої політики» (видання Адміністрації Президента України). Автор понад 120 наукових і науково-публіцистичних праць (з них 14 одноосібних та колективних монографій), присвячених системному функціонуванню суспільства, розв'язанню теоретико-методологічних і прикладних проблем суспільно-політичної сфери, соціокультурній і цивілізаційній зумовленості політичних процесів, здійсненню політичного аналізу, прийняттю ефективних управлінських рішень, особливостям розвитку й модернізації науки тощо. Відзначався відомчими нагородами – зокрема, Грамотою АПН України (2007 р.), Почесною грамотою АПН України (2010 р.), медаллю «Ушинський К. Д.» (2014 р.).</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПРН-14. Бути здатними до подальшого навчання, безперервного розвитку та самовдосконалення у сфері політології.</i>	☐	Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Політичні ідеології і політична культура	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-13. Відповідати високому рівню самостійності, академічній автономності та професійної доброчесності</i>	☐	Філософія науки і культури	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Політичні ідеології і політична культура	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-12. Бути здатними до постійного самовдосконалення і саморозвитку; усвідомлювати наслідки результатів наукової та політичної діяльності для держави та суспільства.</i>	☐	Філософія науки і культури	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.

		Політичні ідеології і політична культура	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-11. Дотримуватися етичних норм діяльності, прийнятих науковою та політологічною спільнотою, з урахуванням міжнародного досвіду спілкування; здійснювати особистісний вибір у морально-ціннісних ситуаціях, що виникають у професійній сфері діяльності.</i>	☐	Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Філософія науки і культури	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-10. Ініціювати, організувати та проводити науково-практичні та політичні заходи; вміти визначати і залучати до таких заходів осіб, які є фахівцями в обраній тематиці; модерувати секційні засідання таких заходів</i>	☐	Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-8. Використовувати новітні інформаційні та комунікаційні технології для отримання достовірної інформації про політичні процеси та інститути, що відбуваються в Україні та світі; для здійснення постійного моніторингу досліджуваних політичних явищ.</i>	☐	Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-9. Застосовувати отримані знання у науково-дослідній та експертній діяльності, в процесі консультування представників органів державної влади та місцевого самоврядування.</i>	☐	Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Політичні ідеології і політична культура	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота).

				Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-7. Володіти іноземною мовою на рівні, достатньому для читання і написання наукового тексту, що включає політологічну термінологію; для представлення доповідей та спілкування на національних і міжнародних наукових заходах.</i>	☐	Іноземна мова	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-2. Критично оцінювати нові тенденції розвитку політологічних знань, їх потенціал та значення для сучасного державотворення.</i>	☐	Філософія науки і культури	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Політичні ідеології і політична культура	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Історія політичних вчень XIX – початку XXI ст.	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-5. Формулювати переконливі аргументи на підтвердження наукових гіпотез, висновків, рекомендацій.</i>	☐	Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Політичні ідеології і політична культура	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Історія політичних вчень XIX – початку XXI ст.	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Філософія науки і культури	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота).

				Підсумковий контроль – екзамен.
		Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-4. Вміти формувати методологічну базу власного наукового дослідження, застосовуючи нові дослідницькі позиції.</i>	☐	Філософія науки і культури	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Історія політичних вчень XIX – початку XXI ст.	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-3. Самостійно формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які розширюватимуть і поглиблюватимуть стан наукових досліджень в сфері політики і права.</i>	☐	Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Історія політичних вчень XIX – початку XXI ст.	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Філософія науки і культури	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
<i>ПРН-1. Знати основні концептуальні підходи до розуміння політики, права, держави; володіти методологічною базою для проведення якісних фахових політичних досліджень; демонструвати</i>	☐	Філософія науки і культури	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Іноземна мова	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.

системний науковий світогляд та політичний кругозір.		Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Політичні ідеології і політична культура	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Історія політичних вчень XIX – початку XXI ст.	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
ПРН-6. Генерувати нові наукові ідеї щодо розуміння політики і права, визначення їх основних практичних проблем, шляхів їх усунення та підвищення їх позитивного впливу на державотворення.	☐	Теорія і практика політичного процесу	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Політичні ідеології і політична культура	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Методологія наукових досліджень	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.
		Філософія науки і культури	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Поточний контроль (доповіді та наукові роботи, модульна контрольна робота). Підсумковий контроль – екзамен.